

SD 1 FOMU vaart een duidelijke koers

- OD 1.1 De nieuwe missie, visie, waarden en criteria zijn het kompas voor de werking van FOMU
- OD 1.2 We hanteren een publieks- en onderzoeksgedreven strategie voor de registratie en digitalisering van de collectie
- OD 1.3 We verzamelen vanuit een aangescherpt en samenhangend verwervingsbeleid
- OD 1.4 We vertellen een meerstemmig verhaal
- OD 1.5 We versterken een geïntegreerde werking

SD 2 FOMU is een voedingsbodem voor de professionele gemeenschap

- OD 2.1 We activeren de FOMU-collectie voor en door een professioneel publiek
- OD 2.2 We zetten in op talentontwikkeling, creatie en reflectie over fotografie
- OD 2.3 We delen doelgericht onze expertise over het medium fotografie en over fotografie in België en Vlaanderen
- OD 2.4 We versterken de internationale waardering en betekenis van de Agfa-Gevaert-collectie

SD 3 FOMU presenteert een meerstemmig programma voor een breed en divers publiek

- OD 3.1 We realiseren een evenwichtig en actueel tentoonstellingsprogramma met een sterke aanwezigheid van de FOMU-collectie
- OD 3.2 We nodigen een breed en divers publiek uit om te denken en te voelen vanuit het fotografisch beeld
- OD 3.3 We richten ons op Gen Z, het brede publiek van de toekomst
- OD 3.4 We realiseren een digitale ontsluiting van de FOMU-collectie voor een breed en divers publiek

SD 4 FOMU zet in op duurzaam cultureel ondernemerschap

- OD 4.1 We trekken extra fondsen aan en versterken de inkomstenstructuur van FOMU
- OD 4.2 We valideren het gebouw en de locatie als motor voor fondsenwerving en samenwerking
- OD 4.3 We evolueren naar een inclusieve en waarderende omgeving (brave en safe(r) space) voor medewerkers, bezoekers en partners
- OD 4.4 We realiseren een volgende fase in de digitale omslag van interne en publieksgerichte processen
- OD 4.5 We verkleinen de ecologische voetafdruk van het museum en het medium

SD 1 FOMU VAART EEN DUIDELIJKE KOERS

“Binnen het internationale fotografieveld zie ik FOMU als een instelling die diversiteit belichaamt: zowel in de werking met jonge Belgische fotografen als in het curatorieel onderzoek. Met kwalitatieve producties en publicaties vindt het manieren om een lokaal onderwerp uit te vergroten en relevant te maken voor het internationaal fotografieveld. Die manier van werken is niet alleen effectief, maar vind ik ook genereus: naar de makers van het werk dat FOMU brengt, maar ook naar het fotografieveld toe door de expertise die FOMU deelt.”

ANNA PLANAS – DIRECTEUR PARIS PHOTO

©D 1.1

De nieuwe missie, visie, waarden en criteria zijn het kompas voor de werking van FOMU

De nieuwe missie, visie, waarden en criteria worden het kompas dat de werking van FOMU richting geeft. We verwerken deze in de waarderingscriteria en in het collectiebeidsplan.

Op die manier creëren we een eenduidig beslissingskader voor alle keuzes die we maken.

We dragen deze missie, visie en waarden ook actief uit naar medewerkers, partners en bezoekers. Ze vormen de context voor een vernieuwde communicatiestrategie en de basis voor een actualisering van onze huisstijl en brandstrategie.

INDICATOREN

- ✓ nieuwe huisstijl (2024)
- ✓ oplevering brandstrategie (2024)
- ✓ oplevering strategisch communicatieplan (2024)
- ✓ opmaak en uitvoering communicatieplan (jaarlijks)
- ✓ verwerking in waarderingscriteria (2024)
- ✓ verwerking in collectiebeidsplan (2024)

©D 1.2

We hanteren een publieks- en onderzoeksgedreven strategie voor de registratie en digitalisering van de collectie

We werken aan de volledige digitalisering van prioritaire deelcollecties

Onder de noemer digitalisering verstaan we zowel onze processen basisregistratie, creatie digitaal beeld als metadatering. FOMU past zijn nieuwe digitaliseringsstrategie toe op zowel analoge als digital born content; op tweedimensionale en driedimensionale objecten. Voor de basisregistratie volgen we de gangbare modellen in Vlaanderen.

In beleidsperiode 2024-2028 zetten we prioritair in op de digitalisering van onze collectie beeld. Belangrijk voor de optimale digitale ontsluiting van die collectie beeld is het klaren van de rechten. We evalueren de bestaande procedure en bekijken hoe

A. ROOSE Phot

ANTOINETTE ROOSE, PORTRET VAN EEN VROUW, CA. 1865, COLLECTIE FOTOMUSEUM ANTWERPEN, 2021/21

Er werd jaren gemakshalve aangenomen dat ‘A. Roose’ een man was. FOMU onderzoek wees uit dat het om een vrouw gaat. Als alleenstaande vrouw opereerde Antoinette Roose onder haar eigen naam. Ook haar kinderen Charles en Virginie waren actief als fotograaf in Gent.

we die kunnen optimaliseren, versnellen en efficiënter maken.

Ook start de eerste fase van onze inhaalbeweging om de collectie apparatuur te digitaliseren, zodat we deze kunnen ontsluiten naar de professionele gemeenschap en het brede publiek.

INDICATOREN

- ✓ 1.000 stuks apparatuur gedigitaliseerd (2028)
- ✓ kerncollectie beeld gedigitaliseerd (2028)

We zetten in op een gerichte basisregistratie van de collectie in samenhang met het onderzoeksplan, het publieksprogramma en de nieuwe aanwinsten

We willen binnen FOMU de inhaalbeweging op het vlak van basisregistratie voortzetten. Door de omvang van onze FOMU-collectie is dit een grote uitdaging en werk van lange adem. Daarom zetten we voor de beleidsperiode 2024-2028 een duidelijk kader uit die de prioriteiten voor een gerichte digitalisering van de deelcollecties en selecties op scherp stellen, namelijk:

1. het onderzoeksplan 2024-2028 dat bestaat uit drie grote pijlers (kleur, 19de eeuw en meerstemmigheid),
2. de technische onderzoeksprojecten 'behoud & beheer' (mits bijkomende projectmiddelen),
3. de collectietentoonstellingen en de digitale presentatie van de collectie voor een breed publiek,
4. geen nieuwe achterstand creëren door nieuwe verwervingen (ook voor de bibliotheek) onmiddellijk te digitaliseren en registreren.

De collecties beeld, boek en apparatuur zullen we op objectniveau digitaliseren. Wat de fondsen en de historische collectie Agfa-Gevaert betreft: deze zijn over het algemeen te omvangrijk om op objectniveau ontsloten te worden. Daarom krijgen ze een beschrijving op archiefniveau

volgens de geijkte standaarden in de archiefsector (ISAD-G). Dit sluit niet uit dat bepaalde delen op objectniveau ook op objectniveau beschreven worden (zoals bv. het Gevaert Papierproject). Afhankelijk van de prioriteiten binnen onze werking zullen de archiefbeschrijvingen indien nodig aangevuld worden met gegevens uit reeds uitgevoerde condition assessments en digitale reproductie (bvb. via de contactvelmethode).

INDICATOREN

- ✓ aantal stuks collectie onderzoeksthema's basisregistratie (jaarlijks)
- ✓ aantal stuks collectie onderzoeksprojecten basisregistratie (jaarlijks)
- ✓ aantal stuks collectie collectietentoonstellingen basisregistratie (jaarlijks)
- ✓ aantal stuks collectie ifv digitale ontsluiting breed publiek basisregistratie (jaarlijks)
- ✓ 100% basisregistratie nieuwe aanwinsten (jaarlijks)

We zetten in op innovatie voor de digitalisering van de collectie

Om onze kennis over erfgoedcollecties zo toegankelijk en aantrekkelijk mogelijk te managen en ontsluiten, focussen we de komende beleidsperiode op vernieuwing.

Dat doen we door onze kennis te verruimen en ook innovatieve onderzoekstrajecten op te zetten in samenwerking met expertisepartners uit het veld waarmee we ook zoveel mogelijk de resultaten van onze innovatietrajecten delen, zoals bijvoorbeeld meemoo.

We implementeren een trial and error-aanpak waarbij fouten maken mag. Op die manier ontstaat er ruimte voor een creatief denkproces dat bestaande kaders overstijgt. Via experimenten creëren we een voedingsbodem voor nieuwe ideeën en grensverleggende systemen die de basis vormen voor verdere groei in de toekomst.

INDICATOREN

- ✓ aantal innovatieve onderzoeksprojecten (jaarlijks)

We klaren auteursrechten in functie van de ontsluiting van de collectie

Het klaren van auteursrechten is een noodzakelijke voorwaarde voor een brede en optimale ontsluiting van onze FOMU-collecties. Dat geldt zowel voor de professionele erfgoedgemeenschappen als voor het brede publiek. Tegelijkertijd is deze materie bijzonder complex door de aard van de collecties – de omvang en leeftijd – en door de specifieke problematieken inherent aan het auteursrecht en het medium fotografie.

Het klaren van rechten is een structureel onderdeel van onze collectiewerking waarbij we volgende prioriteiten hanteren:

1. De auteursrechten van nieuwe aanwinsten worden geklaard via een licentie opgenomen in het verwervingscontract (aankoop of schenking).
2. Rechten worden systematisch geklaard in functie van tentoonstellingen, publicaties (print en online), communicatieacties, digitale presentaties online en offline.
3. Inhaalbeweging fondsen: we geven voorrang aan de fondsen die al ontsloten zijn of worden ontsloten.

4. Inhaalbeweging collectie beeld: we geven voorrang aan Belgische fotografen die nog leven.
5. Internationale fotografen: we geven voorrang aan fotografen met een groot aantal werken in onze collectie.
6. We doen dit binnen het kader van de Antwerpse museumgroep en in samenwerking met de Gebruikersgroep cultureel erfgoed & auteursrecht (FARO).

INDICATOREN

- ✓ 100% licentieovereenkomsten nieuwe aanwinsten (jaarlijks)
- ✓ aantal licentieovereenkomsten kerncollectie beeld (jaarlijks)
- ✓ aantal licentieovereenkomsten overig (jaarlijks)

We optimaliseren onze systeemarchitectuur voor een betere ontsluiting van de collectie met een duidelijk open databeleid

Om dit te realiseren, actualiseren we de collectie-registratiesystemen Adlib en Koha en zetten in op bijkomende ontwikkelingen en verbeteringen. Voor Adlib betekent dit onder andere een conversie naar Axiell Collections of naar het collectiebeheer-programma dat in samenspraak met de Antwerpse museumgroep en meemoo zal worden gekozen.

Binnen de Nederlandstalige gebruikersgroep voor het bibliotheeksysteem Koha werken we samen aan uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen. Die ontwikkelingen delen we vanuit de gebruikersgroep met de wereldwijde Koha-community. De authoritybestanden binnen het Koha-systeem worden verder opgekuist en gelinkt aan gecontroleerde thesauri (AAT, GeoNames etc).

We werken verder aan een iconografische thesaurus. Samen met de Antwerpse museumgroep ontwikkelen we een overkoepelende thesaurus over fotomateriaal (incl. koppeling aan de AAT).

De API's van Adlib/Axiell en ons DAM-systeem ResourceSpace maken het mogelijk om onze digitale beelden online te ontsluiten. Bovendien worden de masterbestanden van onze beelden systematisch overgedragen aan meemoo via een automatische koppeling.

We werken aan een betere afstemming van de onderlinge connecties tussen de verschillende gebruikte systemen binnen FOMU. Op die manier ontstaat een efficiëntere workflow.

In lijn met het beleid van de Vlaamse overheid en in samenwerking met de Antwerpse museumgroep starten we met de implementatie van de OSLO-standaard.

We stemmen onze data-architectuur af op het digitale ecosysteem van de Antwerpse museumgroep waarin een centrale aggregator (afgestemd op OSLO) via een API mogelijkheden geeft tot ontsluiting van alle collecties, over de collectiebeheersystemen heen. We ontwikkelen API's voor een uitwisseling met onze registratiesystemen en DAMS.

INDICATOREN

- ✓ conversie nieuw collectieregistratieprogramma gerealiseerd (2025)

©D 1.3

We verzamelen vanuit een aangescherpt en samenhangend verwervingsbeleid

We actualiseren de waarderingscriteria en het collectiebeleidsplan in lijn met de nieuwe missie, visie, waarden & criteria en het verscherpt collectieprofiel

Om ons nieuw richtinggevend kompas te implementeren, passen we de bestaande waarderingscriteria en het collectiebeleidsplan aan zodat ze zowel de nieuwe missie, visie, waarden en criteria; als het verscherpt collectieprofiel weerspiegelen.

Het verscherpt collectieprofiel wordt per deelcollectie (beeld, apparatuur, fondsen, boek, Agfa-Gevaert) uitgeschreven in een concrete tekst – afgetoetst aan de nieuwe FOMU-waarden en -criteria– die kandidatenrichtlijn. Ook de bestaande waarderingscriteria (voor waarderingsprocessen en verwerving) actualiseren we in functie van het nieuwe FOMU-kompas.

Zo kan dit scherper collectieprofiel vanaf de start

van de beleidsperiode in 2024, toegepast worden op de volledige FOMU-werking. Naar het einde van de beleidsperiode toe evalueren we het vernieuwd collectiebeleidsplan en het verscherpt collectieprofiel en actualiseren we beide op basis van de conclusies.

We sluiten aan bij het overleg van de Vlaamse musea hedendaagse kunst (CAHF) om het collectiebeleid op elkaar af te stemmen en expertise uit te wisselen.

INDICATOREN

- ✓ aanpassing overzicht waarderingscriteria en vragen (2024)

We zetten in op doelgerichte verwerving in samenhang met onderzoek, tentoonstellingen, werkbeurzen en creatieopdrachten

Onderzoek

De verwervingen in functie van FOMU-onderzoekstentoonstellingen hangen nauw samen met het opvullen van hiaten die in kaart worden gebracht door het onderzoek vanuit de drie gekozen thema's '19e eeuw', 'Kleur' en 'Meerstemmigheid' (OD 1.2). Bij de jaarlijks wisselende collectietentoonstellingen rond deze thema's is de samenwerking met curatoren sturend voor een aantal gerichte aankopen.

Tentoonstellingen

We kiezen resoluut voor een verwervingsbeleid dat samenhangt met al onze tentoonstellingen met bruiklenen. Zowel onze tentoonstellingen als ons collectiebeleid zal in de beleidsperiode vertrekken vanuit de coherente missie en gemeenschappelijke criteria. Daarom worden deze verwervingen vanuit tentoonstellingen met bruiklenen inhoudelijk interessant en bovendien een

verrijking voor de collectie. Tentoonstellingen en de samenwerking met kunstenaars en galeries vormen ook een perfect kader voor een betaalbare en weloverwogen verwerving.

Creatieopdrachten

Voor de collectie apparatuur zetten we in de periode 2024-2028 het verwervingsbeleid op pauze. Zo kunnen we ons optimaal focussen op basisontsluiting en het in kaart brengen van hiaten. Wel zetten we in op creatieopdrachten vanuit die collectie apparatuur.

Een daarvan is de creatieopdracht aan Dirk Braeckman (Spektaretta-camera, in functie van de semipermanente collectietentoonstelling 2024 en in samenhang met de onderzoekstentoonstelling 'Kleur' in 2027). Andere voorbeelden zijn creatieopdrachten aan kunstenaars voor de invulling van het keizerspanorama, een uniek stuk uit onze collectie dat vanaf 2023 onderdeel wordt van de semipermanente collectietentoonstellingen.

We starten een weloverwogen afstotingsbeleid op

Omdat ook wij met FOMU de procedure m.b.t. ontzamen van de Antwerpse museumgroep en FARO onderschrijven, starten in de periode 2024-2028 het proces op voor de afstoting van twee fondsen: fonds Marc Turfkruyer en fonds VTB.

Fonds Marc Turfkruyer (BE, 1900-1990) bestaat uit een verzameling archiefdozen met persmappen die naast krantenknipsels ook eigen teksten van film-journalist Turfkruyer bevatten. Tevens omvat dit fonds foto's – voornamelijk persprints – die door grote internationale studio's werden verspreid om hun producties te promoten. Het archief bevat eveneens een belangrijke verzameling filmaffiches. Dit fonds staat volledig los van ons verscherpt collectieprofiel en past beter in een collectie die cinema en filmmateriaal verzamelt. In 2024 starten we de procedure en nemen we contact op met CINEMATEK (Koninklijk Belgisch Filmarchief, Brussel) als mogelijke eindbestemming.

We versterken de aanwezigheid van fotografie in de collectie Vlaamse gemeenschap en verrijken zo ook de FOMU-collectie

De collectie Vlaamse Gemeenschap, een kunstcollectie die door de Vlaamse overheid wordt beheerd, moet een volledig en correct beeld geven van de kwaliteitsvolle en internationaal relevante hedendaagse Vlaamse kunst. De aangekochte werken worden toegewezen aan de Vlaamse musea voor hedendaagse kunst. FOMU maakte in 2021 deel uit van de uitgebreide aankoopcommissie voor de relanceaankopen. De collectieaankopen Vlaamse Gemeenschap vormen een waardevolle

Ook zullen we creatieopdrachten geven gekoppeld aan verwerving in functie van de tentoonstellingen actuele fotografie.

Werkbeurzen

Een aankoop is ook intrinsiek onderdeel van de FOMU-werkbeurzen die we uitreiken (OD 2.2). Dit stelt ons in staat om jaarlijks werk van verschillende fotografen en kunstenaars mid-career uit het Vlaamse kunstenveld te verwerven. Bij de selectie van de werkbeurzen zetten we in op de verbreding van ons perspectief. Zo blijft de FOMU-collectie relevant en houden we een vinger aan de pols van de actuele fotografie in Vlaanderen.

Kunstenaarsinterviews

We verrijken onze hedendaagse collectie beeld met kunstenaarsinterviews, die we de status van toekomstig immaterieel erfgoed toekennen.

INDICATOREN

✓ overzicht verwervingen (jaarlijks)

Fonds Vlaamse Toeristenbond-Vlaamse Automobilistenbond (VTB, 1914-1970) omvat postkaarten en reisfotografie in albums (15.000 stuks, waarvan 11.000 glasnegatieven). FOMU beschikt niet over voldoende mankracht en budget om een fonds van deze omvang te ontsluiten. Daarnaast past het niet in ons collectieprofiel. Zowel door de inhoud als de omvang, hoort dit fonds thuis in een archiefinstelling. In 2026 starten we de procedure en nemen we contact op met het FelixArchief (Antwerpen) als mogelijke herbesteding.

INDICATOREN

✓ overzicht afgestoten / herbestede collecties (volgens plan) (2028)

verrijking voor ons museum. We engageren ons tot een duurzaam behoud & beheer van de Vlaamse aankopen die via langdurige bruikleen in de FOMU-collectie terecht komen en tot de ontsluiting ervan voor het (brede en professionele) publiek.

INDICATOREN

✓ absoluut aantal bewaarnemingen Collectie Vlaanderen (jaarlijks)

©D 1.4

We vertellen een meerstemmig verhaal

We vergroten de meerstemmigheid in de FOMU-collectie

De representatie van diverse gemeenschappen en perspectieven is een belangrijke voorwaarde voor meerstemmigheid. Door meerstemmigheid als onderzoeksthema op te nemen, gaan we binnen onze

collectie actief hiaten onze collectie identificeren op vlak van eenzijdige of ontbrekende representatie van diverse stemmen en gemeenschappen, zowel op vlak van makers als op vlak van onder-

werpen. Een eerste focus ligt op vrouwen in de 19de eeuwse fotografie en etnisch-culturele gemeenschappen die vandaag sterk vertegenwoordigd zijn in Vlaanderen.

Voor ons verwervingsbeleid rond hiaten in de collectie starten we participatieve trajecten op i.s.m. relevante gemeenschappen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wiki-edit-a-thon rond vrouwen in de Belgische fotografie (een Wiki-edit-a-thon is een publieke schrijfsessie waarbij lemma's worden gemaakt op Wikipedia)
- Uitwerken van een kader met richtlijnen rond beladen terminologie uit het koloniale verleden in de collectieregistratie en andere databanken i.s.m. de betrokken gemeenschappen en de Antwerpse Museumgroep

- Visievorming i.s.m. partners en gemeenschappen (nationale en internationale) t.o.v. hiaten in erfgoedcollecties over koloniale periodes.

We zijn ons ervan bewust dat onze huidige wetenschappelijke commissie meerstemmigheid en diversiteit mist. Daarom starten we in 2023 een vernieuwingstraject op met als doel een nieuwe commissie samen te stellen die werkzaam is tegen 2024.

INDICATOREN

- ✓ % meerstemmige verwervingen (jaarlijks)
- ✓ aangepaste richtlijnen inzake registratie (beladen terminologie) (2028)
- ✓ aantal participatieve trajecten opgestart (jaarlijks)
- ✓ jaarlijkse bijeenkomst vernieuwde wet. commissie (jaarlijks)

We verankeren meerstemmigheid in het brede publieksprogramma

Intensieve samenwerking met zowel gastcuratoren als organisaties en andere vormen van co-creatie zijn onze voorkeursstrategieën voor een meer divers tentoonstellingsaanbod en grotere meerstemmigheid van makers en onderwerpen in ons brede programma voor het publiek (tentoonstellingen, bemiddeling, workshops, aanbod FOMU-shop, ...). In onze keuze van partners zoals onderzoekers, scenografen en grafische vormgevers bij het maken van tentoonstellingen, is diversiteit een belangrijke factor. Essentieel is dat we tijd en middelen inbouwen om onze netwerken te verruimen en relaties duurzaam te onderhouden, zowel in eigen land als internationaal. We werken bij voorkeur

samen met instellingen en organisaties die van diversiteit en inclusiviteit expliciet een speerpunt maken.

Zie OD 3.1 en 3.2

INDICATOREN

- ✓ minstens 2 samenwerkingen met gastcuratoren (beleidsperiode)
- ✓ acties verbreden netwerk (jaarlijks)
- ✓ 2 intensieve samenwerkingen met internationale museale instelling (beleidsperiode)
- ✓ minstens 1 samenwerking met gastprogrammator (jaarlijks)

We werken aan meer diversiteit in ons organogram

Ook als werkplek willen we resoluut een inclusieve en diverse omgeving creëren voor medewerkers, bezoekers en partners. We zien dit immers als basisvoorwaarde voor waarachtige meerstemmigheid (OD 4.3).

INDICATOREN

- ✓ evaluatie en verbeteracties(jaarlijks)

©D 1.5

We versterken een geïntegreerde werking

We maken van participatieve besluitvorming en versterkt zelfleiderschap hoekstenen van onze werking

Al van bij de start van ons beleidsplanningsproces hebben we een participatieve werkwijze geïmplementeerd. Op deze wijze kwamen we tot een coherente en eerlijke visie op onze gehele werking. Het stelde ons in staat scherpe keuzes te maken die door het volledige team gedragen worden. Deze methode willen we dan ook

verankeren in de dagelijkse werking van ons museum om zo teamoverschrijdende samenwerking te bevorderen. Onze nieuwe missie, visie, waarden, criteria en verscherpt collectieprofiel bieden een sterk richtinggevend kader en een noodzakelijke basis voor zelfleiderschap en participatieve besluitvorming.

We vergroten de interne toegankelijkheid van de collectie

De huidige realiteit is dat de FOMU-collectie vandaag slechts beperkt toegankelijk is voor de meeste collega's van het museum, ook binnen het team collectie. Met ons beleidsplan 2024-2028 ambiëren we niet alleen een grotere zichtbaarheid van onze collectie in alle aspecten van onze

werking – weerspiegeld in tentoonstellingen, publiekswerking, onderzoek en communicatie; maar ook meer kruisbestuiving zowel intern als met externe partners. We implementeren daarvoor concrete strategieën die uitwisseling over de collectie heen en tussen collega's faciliteren.

Voorbeelden zijn: interne infosessies over het gebruik van Adlib en ResourceSpace, bevorderen van interne dialoog, inhoudelijke inspiratiesessies tussen de verschillende teams, uitbreiden van licentiebeleid etc.

We werken de bottleneck digitalisering weg

FOMU beheert omwille van de omvangrijke collectie een gigantische datastroom. De terechte en dringende vraag vanuit het beleid en ruimer, de samenleving, naar een bredere ontsluiting en zichtbaarheid van onze collecties stelt ons dus voor een grote uitdaging.

Momenteel zijn twee registratoren, een tijdelijke projectarchivaris en een bibliotheekassistent verantwoordelijk voor het beheer van al deze data. Zij zijn eveneens belast met heel wat logistieke en inhoudelijke taken. Daarnaast begeleiden ze een groep van zeven vrijwilligers die ook op hun beurt data aanleveren. Zij staan samen in voor de datakwaliteit die houdbaar, bruikbaar en zichtbaar moet zijn.

Deze kleine groep belasten met nog meer data, betekent in realiteit dat de verwerking ervan vrijwel onmogelijk wordt. Ook omdat dit team naar de toekomst toe extra taken krijgt gelinkt aan de complexe uitdagingen van onze vooropgestelde digitale transformatie (duurzaam beheer van data, optimaliseren en onderhouden systeemarchitectuur) (OD 1.2).

Bovendien zijn deze zelfde medewerkers interne sleutelfiguren voor een grotere zichtbaarheid

We installeren een reflectiegroep van kritische stakeholders in onze werking

Deze reflectiegroep zal bestaan uit een groep van onafhankelijke experts uit verschillende vakgebieden, expertises en gemeenschappen. We nodigen hen uit om kritisch mee te kijken naar en te reflecteren over onze uitvoering van de vernieuwde missie, visie, waarden en criteria, en de strategische doelstellingen die we formuleren in dit beleids-

We implementeren een denkkader voor digitale keuzes

Digital is overal en op elk moment aanwezig in ons huidige leven en al lang uitgegroeid tot meer dan enkel een communicatiemiddel voor onsite belevenissen. Gewoon online aanwezig zijn is niet meer voldoende. We beschouwen ons digitaal aanbod dan ook als een complementair en evenwaardig museaal aanbod.

We ontwikkelen hiervoor een methodiek 'digitaal denkkader', die ons helpt gerichte keuzes te maken binnen het oneindig aanbod aan mogelijkheden, toepassingen en technologieën. Met onze digitale inspanningen willen we een echte meerwaarde creëren voor de eindgebruiker(s). Daarom vertrekken we ook vanuit het gedrag dat zij stellen. Met andere woorden: we doen niet aan innovatie louter

INDICATOREN

- ✓ interne: info- en inspiratiesessies, externe: zichtbaarheid collectie in digitaal ecosysteem Antwerpse museumgroep SA, eigen website en portaal van meemoo (jaarlijks vanaf 2025)
- ✓ aantal teamoverschrijdende info- en inspiratiemomenten (jaarlijks vanaf 2025)

van de collectie in tentoonstellingen en digitale presentaties. Dit omdat alle collega's van hen afhankelijk zijn voor interne dienstverlening en processen. Die dubbele uitdaging definiëren we intern als onze bottleneck digitalisering.

Om die bottleneck weg te werken, zetten we in op een verhoging van de capaciteit, de efficiëntie en de verwerkingssnelheid:

- We breiden het team uit met een project-medewerker 'digitale datamanager' en verhogen zo de capaciteit voor het verwerken, beheren en inzetten van data. Deze medewerker bepaalt het beleid voor en over onze erfgoeddata en informatiesystemen mee en beheert deze data met als doel ze duurzaam te bewaren en ze beschikbaar te maken voor intern en extern gebruik.
- We hertekenen onze werkprocessen en takenpakketten rond registratie, digitalisering en depotbeheer. We zullen hiervoor een heldere visie uitwerken en een stijlgids voor registratie ontwikkelen.

INDICATOREN

- ✓ aanwerving medewerker digitale data manager (2024)
- ✓ oplevering stijlgids registratie (2025)

plan. We engageren ons om met hun opmerkingen en analyses aan de slag te gaan en onze acties en beleid bij te sturen.

INDICATOREN

- ✓ bijeenkomst reflectiegroep (jaarlijks)

omdat het kan of verwacht wordt. Wel creëren we een focus in de productie van digitale uitingen en producten en zetten we in op een digitaal museaal aanbod dat de relatie tussen FOMU en de (digitale) bezoeker oprecht versterkt.

Onze methode baseert zich op twee kenmerken van het digitaal aanbod:

1. De intentie waarmee het aanbod wordt gebruikt (van laag naar hoog).
2. De context: het moment waarop het aanbod wordt gebruikt (micro vs. macro).

De combinatie van deze twee parameters creëert een matrix die we museumbreed zullen hanteren bij alle keuzes rond ons digitaal aanbod, zowel

voor het brede publiek als voor de professionele gemeenschap.

Digitaal wordt op die manier niet langer beschouwd als de opdracht van één gespecialiseerde medewerker, maar een intrinsiek kenmerk van onze interne museumcultuur. Dankzij deze digitale transitie evolueren we gaandeweg, zowel intern als extern, naar een zuivere netwerkorganisatie.

Intern houdt dit in dat we meer teamoverschrijdend werken vanuit onze expertises. Extern betekent dit dat we voor de realisatie van ons digitaal museaal

We waarderen onze medewerkers en netwerken

Om de missie, visie en doelstellingen van het beleidsplan te kunnen verwezenlijken en relevant te blijven als organisatie moeten alle medewerkers de nodige handvaten (opleidingen en tijd) krijgen om expertise en netwerken op te bouwen en uit te diepen.

Deelname aan opleidingen, bezoeken aan collegainstellingen en -organisaties, deelname aan (inter)nationale netwerkmomenten en zelfstudie, worden als volwaardig onderdeel van ieders takenpakket beschouwd. We nemen dit op in de jaarafspraken, maar erkennen daarbij dat verschillende mensen verschillende leerstijlen hebben. Opleidin-

aanbod systematisch inzetten op projectmatige en structurele samenwerking en externe expertise. We monitoren consequent het gebruik en de impact van ons digitaal aanbod, voorzien ruimte voor innovatie en experiment en sturen onze strategie bij waar nodig.

INDICATOREN

- ✓ jaarlijkse evaluatie en bijsturing methodiek digitaal denkkader (jaarlijks)
- ✓ opleiding medewerkers competenties digitaal denkkader (jaarlijks)

gen, deelname aan congressen en studiebezoeken zullen ook steeds gemotiveerd worden vanuit onze vernieuwde missie en beleidsdoelstellingen.

INDICATOREN

- ✓ aantal deelnames aan externe werkgroepen brede erfgoedsector nationaal & internationaal (jaarlijks)
- ✓ aantal bezoeken collega instellingen nationaal & internationaal (jaarlijks)
- ✓ aantal deelnames aan netwerkmomenten (nationaal & internationaal) (jaarlijks)

SD 2 FOMU IS EEN VOEDINGSBODEM VOOR DE PROFESSIONELE GEMEENSCHAP

"Ik heb met veel interesse, bewondering en plezier gezien hoe het FoMu door de jaren heen een sterke materiaal-technische expertise over fotografie heeft opgebouwd. Behandelen, borgen en presenteren van historisch beeldmateriaal, objecten en toestellen, alsook van archieven en hedendaagse foto's gebeurt professioneel en met de grootste zorg. Een voorbeeld voor het hele erfgoedveld!"

ELSJE JANSSEN – VOORMALIG WETENSCHAPPELIJK DIRECTEUR COLLECTIES KMSKA

©D 2.1

We activeren de FOMU-collectie voor en door een professioneel publiek

We hanteren een kader voor het bruikleenbeleid op ontsloten collectiedelen

Essentieel voor een gezonde collectiemobiliteit is ons bruikleenbeleid. We blijven alert voor interessante opportuniteiten om de ontsloten (deel)collecties zichtbaar te maken. Ons bruikleenbeleid zullen we verder afstemmen op dat van de Antwerpse museumgroep, dat momenteel een gedetailleerde update krijgt.

We hanteren volgend kader voor het bruikleenbeleid:

- **De historische collectie:** bruiklenen onder strikte museale voorwaarden.
- **Jonge Belgische fotografen:** pragmatischere omgang. De promotie van het werk van jonge kunstenaars primeert. We gaan steeds in gesprek met de bruikleennemer om te verzekeren dat de werken in de meest optimale omstandigheden getoond worden. Zowel op de website als in de verwervingscontracten zullen de bruikleenvoorwaarden van FOMU ter kennisgeving worden gecommuniceerd en in overeenkomst met de kunstenaar worden vastgelegd.
- **Bruiklenen Vlaamse Gemeenschap:** in samenspraak met de Vlaamse Gemeenschap bekijken we welke richtlijnen moeten worden nageleefd om de werken optimaal te borgen en tegelijkertijd een adequate promotie van de kunstenaars mogelijk te maken.

We ontwikkelen en onderhouden een gebruiksvriendelijke interface voor ontsluiting na basisregistratie

Voor de ontsluiting na basisregistratie werken we met een duidelijk kader van minimale vereisten op het vlak van velden & data, beschikbaarheid van een digitaal beeld en de mate waarin rechten geklaard zijn. Maandelijks publiceren we alle nieuwe vereisten voldoen.

Deze gepubliceerde items zijn onmiddellijk doorzoekbaar via het uitwisselingsplatform van

JAMES BARNOR, SELF-PORTRAIT WITH A MODEL DURING JAMES BARNOR'S TRAINING AT THE AGFA-GEVAERT LABORATORY IN MORTSEL, BELGIUM, 1969, COLLECTIE FOTOMUSEUM ANTWERPEN, © JAMES BARNOR

Een uniek zelfportret van James Barnor, een belangrijke Ghanaïese fotograaf die een bijzondere relatie heeft met het historische archief Agfa-Gevaert, onderdeel van de FOMU-collectie. Na een opleiding in Mortsel bij Agfa Gevaert, introduceerde hij als één van de eersten kleurenfotografie in Afrika.

We gaan enkel in op bruikleenvragen van niet-ontsloten collectiedelen als dit voor zowel FOMU als voor de vragende partij een meerwaarde betekent. De ontvangende partij neemt hierbij de ontsluiting op zich of draagt de daaraan verbonden kosten.

Omdat dit bruikleenbeleid voor het eerst zo specifiek is geformuleerd, gebruiken we deze beleidsperiode om te analyseren hoe dit kader werkt.

INDICATOREN

- ✓ update collectieplan en SPECTRUM-bruikleenprocedure (2024)
- ✓ aantal bruiklenen (jaarlijks)

meemoo en via het basic search portaal van de Antwerpse museumgroep. Voor onze FOMU-website ontwikkelen we een gebruiksvriendelijke interface die de collectie eenvoudig doorzoekbaar maakt voor de professionele gebruiker. Samen met de Antwerpse musea werken we aan de implementatie van een iconografische thesaurus.

Fotografen wier auteursrecht naar het publiek

domein gaat, worden jaarlijks opgelijst, aangepast in Adlib en zo ontsloten via uitwisselingsplatformen.

INDICATOREN

- ✓ oplevering interface op FOMU website (2025)

- ✓ aantal searches FOMU website (jaarlijks)
- ✓ aantal searches andere platformen (jaarlijks)
- ✓ maandelijkse publicatie nieuwe geregisteerde stukken (jaarlijks)

We versterken de aanwezigheid van de FOMU-bibliotheekcollectie op (inter)nationale bibliotheekplatformen

We maken onze bibliotheekcollectie meer zichtbaar en doorzoekbaar op nationale en internationale bibliotheekplatformen. Regionaal ontsluiten we de catalogus via het digitale ecosysteem van de Antwerpse museumgroep. Nationaal sluit de bibliotheek aan bij UniCat. Internationaal maken we gebruik van WorldCat. Bij zoekopdrachten in Google Search komen gebruikers via de indexering uit op de FOMU-bibliotheekcatalogus.

INDICATOREN

- ✓ aanwezigheid op Unicat, Worldcat, betere indexering google search engine (2025)
- ✓ aantal searches via FOMU website (jaarlijks)
- ✓ aantal searches via andere platformen (jaarlijks)

We zetten maximaal in op duurzame kennisoverdracht en -uitwisseling

Om duurzame kennisoverdracht en -uitwisseling te verzekeren, houden we bij lopende onderzoeksprojecten en nieuwe ontwikkelingen rekening met de toepassingen van open data en de implementatie van uitwisselingsstandaarden (OSLO) en PID's voor de output van de gegevens. We realiseren ontsluiting via onze FOMU-website en op langere termijn integreren we de Wikibases in het eco-systeem van de Antwerpse museumgroep.

- het hosten en onderhouden van de databank op hun servers;
- het begeleiden van de ontwikkeling van een datamodel voor elke desbetreffende dataset;
- het mappen van dit datamodel naar gedeelde ontologieën zoals CIDOC-CRM en OSLO;
- technische hulp & troubleshooting, en het begeleiden van data-upload op deze platformen.

In een tweede fase zoeken we maximaal aansluiting bij initiatieven van meemoo of andere Vlaamse partners.

INDICATOREN

- ✓ acties ontwikkeling en onderhoud wikibases (jaarlijks)
- ✓ ontsluiting wikibases (jaarlijks)

We zetten in op de kracht van netwerkorganisaties voor de ontwikkeling en het onderhoud van gebruiksvriendelijke interfaces voor de Wikibases. Hiervoor werken we in een eerste fase samen met TIB (Leibniz Information Centre for Science and Technology and University Library). Het onderzoek van TIB richt zich op Data Science & Digital Libraries, Scientific Data Management, Non-Textual Materials, Open Knowledge, Open Science en Visual Analytics. Binnen TIB lopen verschillende onderzoeksprojecten rond het gebruik van Wikibase als kennisbeheersysteem. In een partnertraject voorzien zij volgende dienstverlening:

©D 2.2

We zetten in op talentontwikkeling, creatie en reflectie over fotografie

We werken structureel samen met hogere opleidingen fotografie

Het KASK (RAFAA) is een structurele partner van FOMU. We zoeken maximaal naar raakvlakken tussen onze werkingen om zo nieuwe generaties fotografen te voeden en te inspireren, en om onze vinger aan de pols te houden van wat leeft bij hen. In FOMU organiseren we structureel praktijklessen, workshops en lessen i.s.m. met de bibliotheek, tentoonstellingen, collectie etc. Activiteiten in FOMU (tentoonstellingen, bibliotheek, nocturnes, artist talks etc) maken onderdeel uit van het curriculum van de studenten.

een pakket gericht op de leerlingen van hogere opleidingen fotografie (professionele en academische bachelors en masters). FOMU Academykaarten worden door de opleidingen aan de studenten aangeboden en omvatten onbeperkte gratis toegang tot alle tentoonstellingen, nocturnes, artist talks, objectgerichte workshop collectie, ...

Deze formule bevordert de ontmoeting en uitwisseling tussen studenten van verschillende opleidingen in Vlaanderen.

INDICATOREN (jaarlijks)

- ✓ uitvoering samenwerkingsovereenkomst KASK Antwerpen (RAAFA) (jaarlijks)
- ✓ aantal overlegmomenten onderzoeksgroepen hoger onderwijs (jaarlijks)
- ✓ aantal leden FOMU Academy (jaarlijks)

We zijn ook partner voor verschillende onderzoeksgroepen van het hoger fotografieonderwijs (Sint-Lucas, Thinking Tools etc.) en gaan proactief het gesprek met hen aan.

Met onze FOMU Academy ontwikkelen we

We bouwen .tiff verder uit als ontwikkeltraject voor nieuw talent, met sterke internationale focus

Met het internationaal platform .tiff geeft FOMU ontwikkelingskansen aan opkomend fotografietalent dat aan het begin staat van een professionele carrière binnen het kunstenlandschap. Het .tiff-traject omhelst een (eerste) nauwe samenwerking met een culturele instelling (FOMU), curatoren, auteurs, productiemedewerkers, vormgevers etc. Ook biedt het hen een eerste blik op alle artistieke, contractuele, productionele en administratieve aspecten die erbij komen kijken.

Het traject omvat feedback- en netwerkmomenten, een publicatie in een portfoliomagazine en een groepstentoonstelling. Voor de selectie van de deelnemers werken we met een jury en nominatorenlijst. Onder die nominatoren vallen meer dan 350 experten uit de Vlaamse en internationale fotografiescene en de deelnemers van de vorige edities. Jaarlijks stellen we een wisselende jury samen

die bestaat uit drie experten en twee FOMU-curatoren. Zij selecteren tien fotografen voor het .tiff-parcours.

Auteursmaatschappij SOFAM, kunsttijdschrift HART Magazine en het Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond (NL) zijn onze structurele partners. Dankzij het internationaal FOMU-netwerk en de samenwerking met achttien Europese partners via het Futures-platform zetten we de .tiff-deelnemers ook internationaal op de kaart.

INDICATOREN

- ✓ realisatie .tiff magazine (jaarlijks)
- ✓ aantal nieuwe talenten ondersteund (jaarlijks)
- ✓ aantal netwerk- en feedbackmomenten voor deelnemers nationaal (jaarlijks)

We verankeren de FOMU-beurzen in de werking

Jaarlijks reiken we drie FOMU-beurzen uit aan fotografen die minimum een tiental jaar professioneel actief zijn binnen het Vlaamse kunstenlandschap. De beurs omvat een artistieke opdracht, een solo-presentatie en een collectieaankoop (OD 1.3). Voor de selectie van de fotografen werken we samen met wisselende partners die actief zijn in het Vlaamse cultuurlandschap.

De FOMU-beurs fungeert als hefboom voor de artistieke carrière van fotografen die actief

zijn in het Vlaamse kunstenveld. Tegelijkertijd willen we met deze beurs dynamiek en vernieuwing stimuleren binnen de fotografie. Voor ons, bij FOMU, is deze beurs dan weer een uitstekend instrument om onze blik op het fotografieveld te verruimen en om de meerstemmigheid van zowel onze tentoonstellingen als onze collectievorming te vergroten.

INDICATOREN

- ✓ 3 werkbeurzen uitgereikt (jaarlijks)

We geven creatieopdrachten in samenhang met tentoonstellingen

Sinds enkele jaren positioneert FOMU zich als een voedingsbodem voor artistieke creatie en doet dat ook door creatieopdrachten te bieden naar aanleiding van solotentoonstellingen en collectietentoonstellingen (OD 1.3). In 2022 was de tentoonstelling van Aglaia Konrad hier een krachtig voorbeeld van. In 2023 zal Vincen Beeckman zijn project 'Antwerpen presenteren en voor de collectietentoonstelling in 2024 werd een creatieopdracht gegeven aan Dirk Braeckman, die hiervoor aan de slag zal gaan met een historische camera uit de FOMU-collectie.

Dankzij deze werkwijze ontstaat een verfrissende dynamiek binnen onze samenwerking met kunstenaars uit het Vlaamse kunstenveld. Het levert een groter engagement van zowel de kunstenaar als de instelling op. Bovendien vormen deze creatieopdrachten ook een belangrijk element in ons verwervingsbeleid (OD 1.3).

INDICATOREN

- ✓ 3 creatieopdrachten uitgereikt (beleidsperiode)

We bieden een platform voor kritische reflectie over het medium fotografie in een breder perspectief

Trigger is vandaag ons (print en online) publicatieplatform voor kritische reflectie over fotografie, actueel en historisch onderzoek en kunstenaarsbijdragen. Eerder dan een magazine voor individuele portfolio's en/of recensies, brengen we er trends, structuren, gemeenschapsprocessen en samenwerkingen onder de aandacht.

Ook bij Trigger zijn samenwerking en co-creatie het basisuitgangspunt. We werken met een autonome redactieraad, waarin naast FOMU-medewerkers ook externe experten zitten en

kiezen jaarlijks wisselende partners nationaal en internationaal. We zetten in op cross-publishing met partners als rektov:verso en Hart magazine. Als lid van Folio maken we deel uit van een lerend netwerk en positioneren we ons binnen het Vlaamse publicatielandschap. Het reflectieplatform fungeert museumbreed als hefboom voor samenwerking met internationale instellingen en onderzoeksgroepen. We zetten de werking van Trigger verder en bekijken hoe we naast auteurs- en kunstenaarsbijdragen ook uitwisseling en reflectie kunnen versterken. Dat kan bijvoorbeeld door naast print en online

ook een fysieke dimensie toe te voegen, zoals lezingen en debatten.

INDICATOREN

- ✓ aantal auteurs- en kunstenaarsbijdragen (minimum 10) (jaarlijks)

- ✓ aantal overlegmomenten met partners (nationaal en internationaal) (jaarlijks)
- ✓ aantal events/lezingen/debatten (jaarlijks)
- ✓ aantal bijdragen vanuit FOMU (jaarlijks)
- ✓ 3 presentaties werkbeurzen (jaarlijks)

We maken alternatieve vormen van reflectie over fotografie zichtbaar

Binnen FOMU willen we, naast de intellectuele reflectie over het medium fotografie, ook de alternatieve – artistieke en zintuiglijke – reflectie aanwakkeren en experiment stimuleren. Hiervoor maken we onze tentoonstellingsruimte op de eerste verdieping gratis toegankelijk voor het publiek.

In deze ruimte tonen we verschillende presentaties: onderdeel van de FOMU-beurzen, artistieke onderzoeksprojecten i.s.m. het hoger onderwijs of take-overs waarvoor we een gastorganisatie of

collectief uitnodigen die op eigen wijze reflectie over hedendaagse fotografie centraal stellen. Het doel is dat de ruimte een eigen fluïde identiteit krijgt waarin reflectie, onderzoek en experiment een ruimtelijke of artistieke vorm kan aannemen.

INDICATOREN

- ✓ een take-over of artistiek onderzoeksproject (jaarlijks)
- ✓ presentaties werkbeurzen (jaarlijks)

©D 2.3

We delen doelgericht onze expertise over het medium fotografie en over fotografie in België en Vlaanderen

We ontwikkelen en implementeren een nieuwe visie op de FOMU-bibliotheek (collectieprofiel en leeszaal)

Voor onze FOMU-bibliotheek werken we een nieuwe visie uit die we tegen het einde van de beleidsperiode willen geïmplementeerd zien. Deze zal vorm krijgen via de principes van design thinking – waarbij de gebruiker centraal staat. Tijdens dit proces herbekijken we zowel het collectieprofiel (studiecollectie en museumcollectie, verwervingsbeleid) als de rol van de leeszaal

voor het professionele en publiek. Bij dit traject betrekken we diverse stakeholders.

INDICATOREN

- ✓ traject visievorming (2024 en 2025)
- ✓ gefaseerde implementatie (vanaf 2025)
- ✓ aantal gebruikers van de bibliotheek (jaarlijks)

We ontsluiten het FOMU-onderzoek voor de professionele gemeenschap

De komende beleidsperiode focussen we ons binnen FOMU ook in het bijzonder op onderzoek. Tussen 2024 en 2028 werken we voor het eerst rond drie grote onderzoeksthema's over alle deelcollecties heen. De thema's werden niet lukraak gekozen. We selecteerden ze omwille van een urgentie binnen de collectiewerking, namelijk: het consolideren van expertise die verdwijnt en materiaal dat bijzondere aandacht en zorg nodig heeft.

Met FOMU identificeren we voor 2024-2028 deze drie belangrijke onderzoeksthema's:

- 19e-eeuwse fotografie met focus op België:** onderzoek om de eigen collectie beter te leren kennen, lacunes te identificeren en aan te vullen. Het onderzoek is collectiebreed maar richt zich ook op andere instellingen in België en is in het bijzonder toegespitst op 19e-eeuwse vrouwelijke fotografen.
- Kleur:** onderzoek naar het thema kleur om de materiaaltechnische expertise te vergroten over de technieken van kleurenfotografie en de technische eigenschappen van kleurenfoto's.
- Meerstemmigheid:** onderzoek naar hiaten in de collectie op vlak van eenzijdige of ontbrekende representatie van gemeenschappen en perspectieven die niet of weinig aan bod komen, zowel op vlak van makers als onderwerpen. Een eerste focus ligt op vrouwen in de 19de eeuwse foto-

grafie en etnisch-culturele gemeenschappen die vandaag sterk vertegenwoordigd zijn in Vlaanderen.

Naar professionele erfgoedgemeenschappen toe ontsluiten we dit onderzoek via publicaties (samenhangend met onderzoekstentoonstellingen), door deelname aan internationale conferenties en via bijdragen op ons platform Trigger. We maken ook werk van kennismanagement en uitwisseling tussen open systemen (Wikibases). Bijkomend hanteren we projectmatig ons digitaal denkkader (OD 1.5) om scherpe en doelgerichte keuzes te maken bij het ontwikkelen van interfaces en toepassingen die de ontsluiting voor het professioneel publiek faciliteren.

We werken aan de verdere ontwikkeling van onze Directory of Belgian Photographers (1839-1914) – dé enige authority list voor Belgische fotografen (waarvan de meerderheid niet opgenomen is in andere biografielijsten) – en vullen aan met nieuwe data die voortkomen uit het FOMU-onderzoek.

INDICATOREN

- ✓ 2 publicaties (19de eeuw en Kleur) (beleidsperiode) (jaarlijks)
- ✓ aantal bezoekers/gebruikers wikibases (jaarlijks)
- ✓ aantal deelnames internationale conferenties (jaarlijks)

We delen onze expertise over fotografisch erfgoed via onderzoeksprojecten i.s.m. andere collectiebeherende en onderzoeksinstellingen

Complementair aan het FOMU-onderzoeksplan zetten we een aantal onderzoeksprojecten op vanuit onze collectie en in samenwerking met partners binnen het bredere erfgoed- en fotografieveld:

- De conservatie, restauratie, digitalisering en ontsluiting van autochromen en daguerreotypieën i.s.m. de Universiteit van Amsterdam (NL).
- Belgian Solutions: de implementatie van een beschrijvingsmodel voor hedendaagse kunst (installaties en performatieve kunst) i.s.m. de werkgroep van de hedendaagse kunstmusea, SBMK (Stichting Behoud Moderne Kunst) en meemoo.
- Dekolonisering van de collectieregistratie rond terminologie (project fonds Union Coloniale Belge) i.s.m. werkgroep Antwerpse museumgroep. We bundelen kennis en ervaringen uit vorige projecten en betrekken in een tweede fase de betrokken erfgoedgemeenschap in een participatief traject.
- Gevaarlijk erfgoed, vervolgentraject i.s.m. ETWIE en FARO.
- Gevaert: kennis over fotopapieren, Wikibases i.s.m. ETWIE, Zuidrand (samenwerkingsverband tussen 7 gemeenten in de zuidrand van de stad Antwerpen) en Lens Media Lab (Yale University).
- GIVE-glasplatenproject (vervolg + 3D-digitalisering) i.s.m. meemoo.
- Traject kunstenerfgoed i.s.m. Vlaanderen en diverse partners.

FOMU trekt deze projecten of neemt deel als expertisepartner in werkgroepen, adviesgroepen, e.a.

Nog bijkomend onderzoekswerk op de collectie is echter enkel mogelijk als we hiervoor beroep kunnen doen op bijkomende projectmiddelen.

De ontsloten delen van de FOMU-collectie stellen we ter beschikking voor artistieke en wetenschappelijke onderzoeksvragen van derden. Onderzoek door externen op niet-ontsloten delen van de collectie zal mogelijk zijn met inbreng van extra middelen door de onderzoekspartner of wanneer die de volledige ontsluiting financiert.

Vanuit onze structurele samenwerking met meemoo delen we onze expertise rond behoud & beheer van het medium fotografie met een breder veld. Momenteel focust deze samenwerking zich binnen het GIVE-traject. FOMU engageert zich als structurele partner van meemoo voor toekomstige projecten rond fotografisch erfgoed.

We verrijken onze hedendaagse collectie beeld met kunstenaarsinterviews, die we de status van toekomstig immaterieel erfgoed toekennen. Op basis van de nota immaterieel erfgoed van meemoo onderzoeken we samen met het MAS en ErfgoedLab hoe we immaterieel erfgoed kunnen registreren in Adlib.

INDICATOREN

- ✓ aantal onderzoeksprojecten en samenwerkingen (jaarlijks)
- ✓ aantal onderzoeksvragen door derden (opgevolgd) (jaarlijks)

We delen onze expertise over hedendaagse fotografie

De FOMU-curatoren delen hun expertise met de professionele sector door te zetelen in jury's en deel te nemen aan portfolio viewings. Internationaal gebeurt dit structureel met onze partners binnen het Futures-platform. Daarnaast gaan we selectief in op uitnodigingen van organisaties en instellingen in functie van de meerwaarde voor onze eigen wer-

king: het uitbouwen van duurzame relaties en netwerken en de creatie van een voedingsbodem voor samenwerking.

INDICATOREN (jaarlijks)

- ✓ aantal deelname jury's en portfolio viewings (jaarlijks)

2.4

We versterken de internationale waardering en betekenis van de Agfa-Gevaertcollectie

We zetten in op het basisbeheer van de collectie Agfa-Gevaert

De betekenis van (Agfa-)Gevaert voor de ontwikkeling van de Belgische én internationale fotografie kan niet onderschat worden. Het Agfa-Gevaert-archief heeft niet alleen een unieke betekenis voor FOMU, het is ook van grote waarde voor de internationale erfgoedgemeenschap. FOMU heeft een historisch sterke band met de collectie, die een grote rol speelde bij het ontstaan en de evolutie van het museum en de collecties.

De archiefwerking rond deze collectie valt buiten de reguliere werking van FOMU. We engageren ons binnen de beleidsperiode tot een basis behoud &

beheer van deze collectie, verder aangevuld met projectgestuurd onderzoek en ontsluiting.

Het doel van de ontsluiting van de Agfa-Gevaert-collectie is om het archief dat fysiek bij verschillende erfgoedpartners werd ondergebracht, als geheel digitaal terug samen te brengen en te ontsluiten. Dit vraagt een gefaseerde aanpak:

1. Ontsluiting van de documenttheek met expliciete aandacht voor de fotopapieren van Gevaert. De opgebouwde kennis delen we internationaal (cfr. Gevaert Papierproject, afgerond eind 2023).

2. Registratie en documentatie van de overige collectie-onderdelen, vandaag ondergebracht in het extern depot bij Katoen Natie. De rationalisering van bepaalde collectie-onderdelen, de aanpak van stukken waarbij asbest aanwezig is en de identificatie van unieke stukken die werden ingezet bij de productie van fotografisch materiaal. Deze kennis wordt actief bedreigd omdat ze momenteel enkel nog te vinden is bij één ex-werknemer.
3. Digitale reproductie van een selectie om zo de collectie digitaal meer zichtbaar te maken.

Tijdens dit proces maken we ruimte voor een participatieve werking met de klankbordgroep (partijen die eerder de waardering en de bruiklenen van de collectie hebben genomen, Zuidrand etc.). Samen bepalen we voor elke fase de aanpak en geven zo de toekomst van de gehele Agfa-Gevaertcollectie verder vorm. Een ontsluiting naar het brede publiek kan mogelijk gefaciliteerd worden via het virtueel museum van Vlaanderen.

De verschillende stappen naar ontsluiting van de Agfa-Gevaertcollectie zullen projectmatig benaderd worden. De Agfa-Gevaertcollectie omvat 400 lopende meter archief en 220 m² aan objecten. Gelet op de omvang van die collectie en de grote uitdagingen die gepaard gaan met de ontsluiting ervan, overstijgt dit onze huidige capaciteit en dagelijkse werking. Om de projectmatige werking te kunnen blijven garanderen en een duurzaam basis behoud & beheer te kunnen realiseren, hebben we nood aan een uitbreiding van het team met een conservator specifiek voor de Agfa-Gevaertcollectie.

INDICATOREN

- ✓ aanwerving conservator Agfa-Gevaert collectie (2024)
- ✓ acties basis behoud & beheer (jaarlijks)
- ✓ aantallen digitalisering (jaarlijks)
- ✓ overlegmomenten klankbordgroep (jaarlijks)

We zetten in op projectgestuurd onderzoek en ontsluiting van de Agfa-Gevaertcollectie

We bekomen bijkomende projectmiddelen om in 2024-2028 via projectmatig onderzoek verder te werken aan de volledige ontsluiting van de historische collectie Agfa-Gevaert. In samenspraak met onze partners bepalen we onderzoeksprojecten.

Mogelijke insteken zijn:

- vervolgproject op het Gevaert Papierproject voor internationale ontsluiting i.s.m. Lens Media Lab (via uitwisseling tussen onze databanken).
- verrijking van de collectie door participatieve methoden voor archiefwerking (betrekken van de erfgoedgemeenschap Agfa-Gevaert).
- uitbreiden van de bestaande fotopapierdatabase met materiaal uit andere archieven en de creatie van een gemeenschappelijke interface.
- vergroten van de aanwezigheid binnen internationale kennisnetwerken verwante collecties.

INDICATOREN

- ✓ opgestarte projecten gefaseerde ontsluiting (jaarlijks)

SD 3 FOMU PRESENTEERT EEN MEERSTEMMIG PROGRAMMA VOOR EEN BREED EN DIVERS PUBLIEK

“FOMU (Antwerpen) is dé plek voor hedendaagse en historische fotografie. Het museum weet keer op keer te verrassen.”

PASCALE D., 2020 (bezoeker)

“Great varied exhibits by many different artists on many topics that are relevant to the modern age, even if disturbing or opinionated, very strong and meaningful.”

MARK V., 2021 (bezoeker)

BERTIEN VAN MANEN, VASJA, LENA AND THEIR SON STYOPYA. FROM THE SERIES: A HUNDRED SUMMERS, A HUNDRED WINTERS, 1992, COLLECTIE FOTOMUSEUM ANTWERPEN, P/1995/4/1/4, © BERTIEN VAN MANEN

Dit intieme portret van Bertien van Manen kenmerkt haar unieke benadering van de documentaire fotografie: empathisch, vrij en subjectief. Haar werk komt tot stand vanuit haar persoonlijke band met de mensen die ze fotografeert en een oprechte interesse in hun dagelijks leven.

©D 3.1

We realiseren een evenwichtig en actueel tentoonstellingsprogramma met een sterke aanwezigheid van de FOMU-collectie

We presenteren een jaarlijks wisselende collectietentoonstelling: ‘collectie in dialoog’

We nodigen kunstenaars uit om in een co-creatief proces in dialoog te gaan met de FOMU-collectie. Door deze samenwerking en de jaarlijkse wissel introduceren we verschillende perspectieven op onze collectie en laten we de collectie in zijn omvang en diversiteit aan bod komen. Bij deze samenwerking met de kunstenaar horen ook een collectieaankoop of een opdracht die deel uitmaakt van de collectietentoonstelling.

2023: Grace Ndiritu,
2024: Dirk Braeckman,
2025: Katja Mater.

INDICATOREN

- ✓ vernieuwing collectietentoonstelling ‘collectie in dialoog’ (jaarlijks)

We presenteren één grote thematentoonstelling per jaar

Deze thematische tentoonstelling sluit aan bij een hedendaags pertinent onderwerp. De benadering vanuit fotografie en beeldbewustzijn is steeds ons vertrekpunt. We belichten een maatschappelijk actueel thema vanuit diverse invalshoeken en combineren (internationaal) gevestigde namen (historisch of hedendaags) met talent van eigen bodem. Voorlopige werkplakaten zijn:

- 2024: Re/sisters - over klimaat, ecologie en gender; i.s.m. met Barbican in Londen
- 2025: thema modefotografie & identiteit - FOMU-tentoonstelling i.s.m. Fotomuseum Winterthur

INDICATOREN

- ✓ presenteren van een thematentoonstelling (jaarlijks)

We presenteren onderzoekstentoonstellingen die dieper ingaan op historische en recente ontwikkelingen binnen fotografie

We brengen elk jaar minimaal één onderzoekstentoonstelling die dieper ingaat op de historische en bijzondere ontwikkelingen binnen het medium en de rol van fotografie in een bredere context. Dit kan eigen FOMU-onderzoek zijn (2025: tentoonstelling Belgische fotografie in de 19e eeuw en 2027: Kleur) maar ook onderzoek van externen (cfr. 2022: tentoonstelling Recaptioning Congo - onderzoeksproject Dr. Sandrine Colard). We zoeken steeds naar een invalshoek die relevant en actueel is voor het publiek vandaag.

Daarnaast zal de tentoonstellingszaal op de eerste verdieping beschikbaar gemaakt worden voor de experimentele presentatie van onderzoek en reflectie. (OD 2.2) Door deze presentaties mee te nemen in het tentoonstellingsprogramma nodigen we het brede publiek uit om hiermee kennis te maken.

INDICATOREN

- ✓ presenteren van een onderzoekstentoonstelling (jaarlijks)

We presenteren solotentoonstellingen actuele en historische fotografie

We brengen het breed publiek in contact met fotografen en werken (actueel en historisch) die aanspreken vanuit een actuele relevantie of opvallende omwille van hun vernieuwende of uitzonderlijke omgang met het medium, zowel nationaal als internationaal.

We gaan jaarlijks minstens één samenwerking aan met een fotograaf actief in het Vlaamse kunstenveld (Vlaanderen en Brussel). We onderscheiden drie types tentoonstellingen in deze categorie:

1. **retrospectieve tentoonstellingen** die het gehele oeuvre van een kunstenaar omvatten,
2. **overzichtstentoonstellingen** die een aantal

reeksen of werken combineren om een bepaald aspect binnen het oeuvre van een kunstenaar diepgaand te belichten,

3. **projecttentoonstellingen** die ruimte bieden om één nieuw project ten volle te presenteren.

We zoeken naar relevante verbanden tussen de FOMU-collectie en internationale ontwikkelingen en fotografen en maken deze zichtbaar in onze tentoonstellingen. Zo plaatsen we de FOMU-collectie binnen een breder kader.

INDICATOREN

- ✓ presenteren van solotentoonstellingen (jaarlijks)

We presenteren nieuw talent in de .tiff-tentoonstelling

Voor het brede FOMU-publiek is de .tiff-tentoonstelling (OD 2.2) een jaarlijkse gelegenheid om nieuw talent te ontdekken en kennis te maken met nieuwe ontwikkelingen binnen het medium, tendensen en diverse fotografische parktijkken en perspectieven.

INDICATOREN

- ✓ presenteren van .tiff tentoonstelling (jaarlijks)

We ontwikkelen innovatieve en intuïtieve formats om de onderzoeksprojecten collectie Agfa-Gevaert en apparatuurcollectie te ontsluiten voor een breed publiek

Camera's zullen niet zomaar tentoongesteld worden voor de specialist. We willen ook via apparatuur het brede publiek laten ontdekken hoe een bepaalde technologie impact heeft (gehad) op artistieke ontwikkelingen en op de samenleving in bredere zin.

uitvoering van deze nieuwe formats, hebben we nood aan projectfinanciering.

INDICATOREN

- ✓ ontwikkelen en realiseren minimaal twee formats (beleidsperiode) (jaarlijks)

Hiervoor willen we innovatieve vormen van bemiddeling – zoals multimedia, workshops en creatieopdrachten – ontwikkelen. We hanteren ook hier ons digitaal denkkader (OD 1.5) om slimme keuzes te maken over digitale toepassingen die we kunnen inzetten. Voor de ontwikkeling en

We vergroten de zichtbaarheid van de FOMU-bibliotheek voor het brede publiek

Samenhangend met ons programma voor het breed publiek brengen we in de leeszaal van de bibliotheek een presentatie uit de bibliotheekcollectie met een focus op fotoboeken. We nodigen de bezoekers uit om door de boeken te bladeren,

tenzij het om zeer fragiele werken gaat.

INDICATOREN

- ✓ aantal presentaties bibliotheek (jaarlijks)

©D 3.2

We nodigen een breed en divers publiek uit om te denken en te voelen vanuit het fotografisch beeld

We hebben oog voor de cruciale rol van scenografie in de bezoekerservaring

De ruimtelijke ervaring van een tentoonstelling speelt een cruciale rol om bezoekers te begeleiden in het voelen en het denken. Onze grote museumzalen zijn open en flexibele ruimtes. FOMU heeft een sterke traditie uitgebouwd om met wisselende tijdelijke tentoonstellingsarchitectuur te werken. Deze werkwijze biedt onze bezoekers een rijke variatie aan tentoonstellingservaringen op en past binnen de visie dat elk project zijn meest gepaste presentatievorm en -context verdient. We doen hiervoor frequent beroep op een scenograaf. In de komende beleidsperiode willen we deze lijn verderzetten. Ook hier breiden we ons netwerk aan partners uit, met oog op duurzaamheid en hergebruik van materialen.

In de scenografie van de tentoonstellingen hechten we bijzonder veel aandacht aan toegankelijkheid en voorzien we voldoende zitruimte. We doorbreken op die manier het stereotype van de steriele, afstandelijke museumervaring. We willen dat onze ruimtes transformeren tot intuïtieve en levendige plaatsen die voelen en denken stimuleren. Plaatsen waar je mag babbelen, bewegen, rusten. In het hoofd van onze bezoekers willen we het idee verankeren dat FOMU een plaats is waar je jezelf kan en mag zijn.

INDICATOREN

- ✓ aantal scenografieopdrachten (jaarlijks)
- ✓ acties duurzaamheid tentoonstellingen en hergebruik materialen (jaarlijks)

We zetten in op een gelaagde bemiddeling in onze tentoonstellingen

Bij iedere tentoonstelling ontwikkelen we verschillende bemiddelingslagen voor ons publiek. De zaalteksten zijn voor vele bezoekers de primaire bron van omkadering bij de foto's of kunstwerken. We schrijven deze teksten aan de hand van onze FOMU-schrijfwijzer zodat ze vlot leesbaar zijn en we op die manier ook tekstueel toegankelijkheid garanderen.

Samenhangend met de thematiek van de tentoonstellingen ontwikkelen we een participatieve reflectieruimte waar bezoekers in dialoog kunnen gaan met elkaar over vragen die de tentoonstelling bij hen oproept. Deze ruimte is momenteel telkens gebonden aan een specifieke expo en dus van tijdelijke aard. We engageren ons om hier op termijn een vaste waarde van te maken.

Daarnaast experimenteren we met andere manieren om onze bezoekers te ondersteunen bij het denken en voelen. Afhankelijk van het karakter van de expo, ontwikkelen we audiotours (met de fotograaf zelf, vanuit de Slow Focus-methodiek, met meerstemmige insteek, ...), publicaties, een zoektocht voor families of andere activerende tools. Bij de ontwikkeling van digitale bemiddeling hanteren we het digitaal denkkader en werken we binnen de mogelijkheden van het digitaal ecosysteem van FOMU en van de Antwerpse museumgroep.

We bouwen de fysieke erfgoedbewaking af en maken een conversie naar een bemiddelende aanwezigheid van publieksbegeleiders in de tentoonstellingen.

INDICATOREN

- ✓ aantal ontwikkelde bemiddelingslagen (jaarlijks)
- ✓ audiogids bij elke jaarlijkse collectie-tentoonstelling (jaarlijks)
- ✓ basisaanbod families met kinderen beschikbaar (jaarlijks)
- ✓ reflectieruimte gerealiseerd bij tentoonstelling (jaarlijks)

We bieden diverse rondleidingen aan waarin reflectie en dialoog centraal staan

Een andere, voor ons cruciale, vorm van bemiddeling zijn onze rondleidingen. Aan de jaarlijks wisselende collectietentoonstelling 'collectie in dialoog' koppelen we steeds een algemene rondleiding die vertrekt vanuit onze overkoepelende thema's: beeldbewustzijn en kritische reflectie over de FOMU-collectie.

vragen te prikkelen en te stimuleren om zelf tot inzichten te komen. We gebruiken hiervoor o.a. Visual Thinking Strategies (VTS) en de Slow Focus-methodiek en volgen nieuwe tendensen. De foto's aan de muur vormen het vertrekpunt voor een gesprek over fotografie en ruimer over de wereld vandaag.

INDICATOREN

- ✓ algemene rondleiding collectiepresentatie ontwikkeld (jaarlijks)
- ✓ aantal specifieke rondleidingen aangeboden (jaarlijks)
- ✓ aantal geboekte rondleidingen verhogen (toename) (jaarlijks)

We organiseren thematische nocturnes met een externe programmator

We willen graag de museumervaring dichterbij de leefwereld van onze bezoekers brengen door hen laagdrempelige ervaringen te bieden, in het bijzonder aan mensen die FOMU voor het eerst op bezoeken.

Jaarlijks programmeren we minstens twee thematische nocturnes waarin we verschillende formats en disciplines combineren. Op die manier geven we een meerstemmig karakter aan een feestelijke avond.

Fotografie, beeldbewustzijn en de thema's uit de tentoonstellingen vormen steeds het startpunt van waaruit we verbinding maken met actuele maatschappelijke bewegingen en vraagstukken. We brengen verschillende perspectieven samen

en stimuleren dialoog en uitwisseling. Zo creëren onze nocturnes een verdiepende bemiddeling bij de tentoonstellingen zonder in te boeten aan toegankelijkheid.

We kiezen ook telkens een externe programmator (organisatie of individu) die een specifieke connectie heeft met de thematiek van de tentoonstelling. Ook hierbij gaan we actief op zoek naar stemmen die ondervertegenwoordigd zijn. Zo delen we eigenaarschap, verruimen we onze blik en boren we op een integrale manier nieuwe netwerken aan.

INDICATOREN

- ✓ minstens 2 nocturnes (jaarlijks)

We organiseren FOMU-tours met gastsprekers

FOMU nodigt jaarlijks zes tot acht gastsprekers uit om een rondleiding te geven bij de tentoonstellingen. We gaan hiervoor op zoek naar mensen die vanuit hun expertise, ervaring of achtergrond een bijzonder perspectief bieden op de tentoonstelling. We vinden hierbij een evenwicht tussen bekende en minder bekende stemmen. Elke rondleiding is anders en vertrekt vanuit de persoonlijke insteek van

de gastspreker: een poëtische beschouwing, een kritisch wandelgesprek, een interactieve performance etc. Met deze rondleidingen verrassen we onze bezoekers met nieuwe denkkaders en inzichten.

INDICATOREN

- ✓ minstens 6 tours (jaarlijks)

We bieden workshops die het beeldbewustzijn stimuleren

Vanuit de nieuwe missie en criteria herzien we ook ons workshopaanbod. Waar onze workshops eerder focusten op technische aspecten van het medium, verschuiven we het accent nu naar beeldbewustzijn en reflectie. We willen een breed en divers publiek prikkelen en ondersteunen om bewuste beeldmakers te worden, d.m.v. laagdrempelige workshops en cursussen. Hiervoor putten we inspiratie uit

de lopende tentoonstellingen en actuele thema's. We werken dit aanbod uit i.s.m. gidsen, fotografen en partners.

INDICATOREN

- ✓ workshopaanbod ontwikkelen (2024)
- ✓ aantal workshops en aantal deelnemers (jaarlijks)

We organiseren artist talks en filmvertoningen in de cinemazaal

Tijdens onze artist talks nodigen we nationale en internationale fotografen uit om het verhaal van hun werk en praktijk te vertellen; al dan niet in dialoog met een moderator of gesprekspartner. We creëren bewust een gemoedelijke sfeer en warme omgeving waar ruimte is voor vragen. Deelnemers aan onze artist talks krijgen op die manier een unieke inkijk in het werk en leven van de fotograaf.

Daarnaast zoeken we pro-actief naar raakvlakken tussen onze vernieuwde missie, waarden, criteria & doelstellingen en de filmprogrammatie van Cinema Lumière, onze partner in de bioscoopzalen. Zo willen we ook in onze andere ruimtes een breed publiek met interesse voor fotografie inspireren en prikkelen.

INDICATOREN

- ✓ minstens 3 artist talks/filmvertoningen (jaarlijks)

We kiezen ervoor om fotografen die tentoonstellen in FOMU tijdens deze artist talks een podium te geven, maar blijven ook steeds alert voor andere opportuniteiten. De gesprekken vinden plaats in onze kwalitatieve cinemazaal, waar de fotografen de mogelijkheid hebben om hun werk op een groot scherm te projecteren.

We hebben bijzondere aandacht voor specifieke doelgroepen: NT2 en mensen met een psychische beperking

Met FOMU staan we bekend om ons sterke aanbod taal oefenkansen voor anderstalige nieuwkomers. Met de VTS voor NT2-methodiek vertrekken we vanuit fotografie om via gesprek de spreekdurf te vergroten van mensen die Nederlands leren.

Ook hier zetten we beeldbewustzijn centraal. We engageren ons om bovenop het budget dat hiervoor voorzien is vanuit de stad, eigen middelen in te zetten voor de toestroom van NT2-groepen.

Voor deze beleidsperiode werken we een aanbod uit specifiek voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die zich op het brede spectrum van neurodiversiteit bevinden. We bouwen verder op de expertise die we al hebben met de Slow Focus-methodiek en zetten die in. We maken gebruik van VTS (Visual Thinking Strategy), meditatie en filosofisch gesprekken die het vertrekpunt vormen om traag te kijken. Het doel is een veilige ervaring te creëren voor een prikkelarm en empowerend museumbezoek voor deze doelgroep. We experimenteren met verschillende formats (groeps- en vrijetijdsaanbod) en gaan nieuwe partnerschappen aan op maat van deze doelgroep.

We vergroten de zichtbaarheid van het FOMU-aanbod bij een breed en divers publiek door actief aanwezig te zijn op sociale media

FOMU is actief op verschillende socialemediakanalen. Deze kanalen selecteren we vanuit drie principes:

1. Waar bevinden onze bezoekers/doelgroepen zich?
2. Wat is de visuele impact van de content?
3. Hoe doen we dit toekomstgericht?

Ook tijdens deze beleidsperiode zetten we verder in op content co-creatie met partners die ons beoogde doelgroepen bereiken. De digitale wereld verandert snel. Daarom verkiezen we samenwer-

INDICATOREN

- ✓ aantal bezoeken NT2 en OKAN (jaarlijks)
- ✓ onderzoek noden mensen met psychische beperking (2025)
- ✓ lancering aanbod voor mensen psychische beperking (2026)
- ✓ aantal deelnemers aanbod mensen psychische beperking (jaarlijks vanaf 2028)

kingen met creatieve bureaus en partners die nieuwe evoluties en ontwikkelingen op de voet volgen.

INDICATOREN

- ✓ aantal content co-creaties (media content) met partners (jaarlijks)
- ✓ bereik social media kanalen (jaarlijks)

3.3

We richten ons op Gen Z, het brede publiek van de toekomst

We bouwen jongerenwerking Nightwatch verder uit

Sinds 2019 werkt FOMU met een team van Young Entrepreneurs voor de organisatie van onze jaarlijkse jongerennocturne Nightwatch. Na vier jaar is Nightwatch klaar voor een nieuwe fase met een structurele verankering in de werking, een groter bereik en meer impact. We behouden en versterken de uitgetekende krachtlijnen: een sterke community bouwen, het radicale voor-en-door-Gen Z-karakter koesteren, empoweren, eigenaarschap geven en dienst doen als springplank.

Het Young Entrepreneursteam ontwikkelt jaarlijks zelf een jongerenprogramma. Daarbij bezitten ze volledig eigenaarschap om een meerstemmig en dynamisch programma samen te stellen vanuit hun

netwerk en voeling met de doelgroep. Hun missie: een verwelkomende en herkenbare museumervaring creëren voor jongeren die niet makkelijk hun weg vinden naar het museum.

Met deze reeks events ontwikkelen we een duurzaam aanbod waarmee we FOMU op de kaart zetten als open huis voor Gen Z. Via betaalbare jongerenformules stimuleren we herhaalbezoek en de doorstroom naar ons reguliere aanbod.

INDICATOREN

- ✓ aantal activiteiten/evenementen voor en door jongeren en aantal deelnemers (jaarlijks)

We onderzoeken innovatieve methodes voor publieksbemiddeling rond gelaagde museale content en kritische posities vanuit een intuïtieve bezoekersbeleving

Gen Z, de internetgeneratie, geboren tussen de late jaren '90 en vroege jaren '10, is een generatie die nooit een wereld zonder internet heeft gekend. Deze digital natives zijn gewend om – vaak multitaskend – op een razendsnel tempo informatie te consumeren. Ze zijn vertrouwd met technologie en pikken snel nieuwe ontwikkelingen op, maar verwerpen traditionele media zoals radio en televisie.

Door een grote overload aan informatie is hun aandachtsspanne zeer kort. Ze houden van een persoonlijke aanpak. Gen Z is realistisch, ondernemend en geëngageerd. Authenticiteit en duurzaamheid zijn erg belangrijke waarden voor hen. Aandacht voor zaken zoals inclusiviteit, neurodiversiteit, antiracisme/gelijkheid, duurzaamheid vinden ze

vanzelfsprekend.

Specifiek voor dit publiek onderzoeken we hoe we complexe content en vraagstukken op een laagdrempelige en niet-vluchtige manier kunnen overbrengen. Ook hen willen we laten voelen en denken. Om dit bij hen te stimuleren gaan we op zoek naar manieren die verder reiken dan de klassieke methodes en bemiddelingslagen zoals zaaltteksten, audio en gids. Hiervoor initiëren we onderzoek i.s.m. experts (erfgoedstudies UA) en onze Gen Z-klankbordgroep.

INDICATOREN

- ✓ opstart en voortgang onderzoek (2024-2026)
- ✓ realisatie innovatieve methodes (jaarlijks vanaf 2026)

We geven jongeren een stem in ons beleid door de opstart van een denktank

De voorbije jaren bouwden we een community uit van young creatives die zich verbonden voelen met de werking en toekomst van FOMU. Uit deze groep selecteren we een vijftiental Young VIPs die we als een denktank of junior-RvB betrekken bij onze FOMU-werking. We organiseren inspraakmomenten waarbij we actief luisteren naar hun input en hen feedback

vragen over onze plannen. Deze denktank is representatief voor de superdiverse scene van young creatives in Antwerpen.

INDICATOREN

- ✓ inspraakmomenten denktank jongeren (jaarlijks)

We versterken ons aanbod voor het secundair onderwijs

Tijdens deze beleidsperiode positioneren we ons met een sterke educatieve werking voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. We ontwikkelen een totaalpakket met een vast en een thematisch aanbod dat het ritme volgt van onze tentoonstellingen.

gerichte campagnes en outreach. Vanuit de schoolbezoeken willen we doorstromen creëren naar het vrijetijdsaanbod voor jongeren.

Voor digitale content voor deze doelgroep hanteren we het digitaal denkkader en zetten we als content-partner van meemoo in op ontsluiting via het Archief voor Onderwijs.

INDICATOREN

- ✓ aantal schoolbezoeken SO (aantal boekingen en aantal leerlingen) - stijging (jaarlijks en 3000 leerlingen tegen 2028)

Ook in ons educatief aanbod leggen we via beeldbewustzijn, slow art en actuele maatschappelijke thema's een brug naar de leefwereld van de jongeren. We bouwen aan een lokaal en bovenlokaal kernnetwerk van leerkrachten en scholen zodat zij de weg naar ons vinden. Daarnaast zetten we in op specifieke samenwerking met onderwijspartners,

©D 3.4

We realiseren een digitale ontsluiting van de FOMU-collectie voor een breed en divers publiek

We ontwikkelen gecureerde digitale presentaties van de FOMU-collectie (online en offline)

FOMU beheert een immens grote collectie die door haar omvang onmogelijk in haar geheel meteen online kan ontsloten worden. Naast de bestaande werking rond digitalisering en ontsluiting van de catalogus via een gebruiksvriendelijke interface voor professionele doelgroepen (O.D 2.1), investeren we in aparte digitale formats om met onze collectie ook online een breed publiek aan te boren. Hiervoor hanteren we naast ons digitaal denkkader ook een user-centered benadering.

voegde waarde voor het online publiek.

Om de relevantie van onze collectie in de verf te zetten, ontwikkelen we dit digitaal aanbod met een duidelijke focus: een onderliggende verhaal dat relevant voelt voor de gebruiker en aansluit op onze museale doelstellingen. De input is dus niet zomaar gelijk aan de output.

Deze digitale formats hebben als doel de relatie tussen de verschillende bezoekers en gebruikers van de FOMU-collectie te verbeteren.

We volgen de ontwikkeling van het virtueel museum van Vlaanderen op de voet en zien hierin inspiratie en kansen om onze gecureerde collectieverhalen op inspirerende wijze te delen met het grote publiek.

INDICATOREN

- ✓ oplevering omgeving gecureerde digitale ontsluiting collectie (2024)
- ✓ aantallen collectiestuks gecureerde digitale ontsluiting collectie (jaarlijks)
- ✓ aantal bezoekers gecureerde digitale ontsluiting collectie (jaarlijks)

In de komende beleidsperiode gaan we dan ook op zoek naar geschikte vormen waarmee we onze collectie kunnen cureren in een digitale omgeving. We geloven dat de meerwaarde van online curatie ligt bij mensen mogelijkheden te bieden om te selecteren en arrangeren: een goede filter voor onze online collectiecontent is een grote toege-

We bouwen de 'Kijk & Lees'-pagina op de website verder uit

Op de 'Kijk & Lees'-pagina van onze FOMU-website publiceren we verdiepende content over fotografie op een toegankelijke en visuele manier: via video, visuele artikels etc. Deze content is steeds gelinkt aan onze doelstellingen: ons onderzoeksplan, onze projecten en tentoonstellingen; of ze brengen kennis over creatie, reflectie en talentontwikkeling. Naast bijdragen vanuit onze eigen werking delen we hier ook verdiepende content van partners die

aansluit bij onze projecten (vb. video's VICE).

INDICATOREN

- ✓ aantal gepubliceerde content items (jaarlijks)

SD 4 FOMU ZET IN OP DUURZAAM CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP

“Het was niet alleen mijn eerste expo in een museum, maar ook de eerste keer dat ik me volledig aanvaard voelde. We spraken dezelfde taal, er waren meer mensen die er uitzagen zoals ik en er werd naar mijn werk gekeken, niet naar mijn naam of mijn uiterlijk. Daar heb ik zoveel energie uitgehaald en het heeft me gemotiveerd om door te gaan en anderen te inspireren.”

BOGENNA IVANA, ALLROUND VISUAL ARTIST- NIGHTWATCH 2021

©D 4.1

We trekken extra fondsen aan en versterken de inkomstenstructuur van FOMU

We initiëren een fonds voor creatie, nieuw talent en onderzoek

In de komende beleidsperiode zetten we sterk in op fondsenwerving voor creatie, nieuw talent en onderzoek. Dat doen we via de Koning Boudewijnstichting. Binnen de KBS wordt een beheersstructuur opgezet die de noodzakelijke transparantie en governance verzekert om vertrouwen te creëren bij schenkers. We werken strategieën uit voor de financiering van dit fonds en stellen een reglement op voor de toewijzing van de middelen uit het fonds.

INDICATOREN

- ✓ fonds is gerealiseerd (2024)
- ✓ jaarlijkse bijdrage 25.000 euro (jaarlijks)

We ontwikkelen een sterke werking rond mecenaat en ambassadeurschap

Particulieren kunnen FOMU steunen door lid te worden van onze FOMU Patrons of FOMU Friends. We binden beide groepen aan FOMU zodat zij zich naar externen opstellen als ambassadeurs. We behouden beide formats en werken voor elk aan een groeiscenario.

Voor de FOMU Patrons richten we ons op een maximum van 50 leden zodat de werking ervan beheersbaar blijft. De FOMU Friendsformule koppelen we aan de museumpas. We evalueren beide formules voor private steun en ambassadeurschap op geregelde basis en spelen flexibel in op gewijzigde behoeften en inzichten.

Het netwerk van de FOMU Patrons is een stevige basis om inkomsten uit mecenaat te bekomen. Ook

LÉONARD PONGO, FORBIDDEN FRUIT, 2020, COLLECTIE FOTOMUSEUM ANTWERPEN, 2021/52, © LÉONARD PONGO

Léonard Pongo documenteert zijn persoonlijke ervaring met Congo, een omgeving waarin een veelvoud aan verhalen en ervaringen mogelijk zijn. “Ik weet niet of we het een voorouderlijk milieu bewustzijn kunnen noemen, maar de mensen die in de omgevingen wonen die ik fotografeer, hebben een veel evenwichtiger relatie met de natuur.”

zijn we met FOMU lid van de FAB vzw (Fundraisers Alliance Belgium).

We richten ons ook op kleine giften door op laagdrempelige wijze bezoekers tijdens de visitors journey (fysiek en online) te stimuleren een kleine bijdrage te leveren.

Met het oog op meer inkomsten uit fondsenwerving, starten we tijdens de beleidsperiode een begeleidingstraject dat ons in staat stelt een brede strategie rond mecenaat uit te werken en die te implementeren.

INDICATOREN

- ✓ 30 patrons steunen het museum (jaarlijks)
- ✓ groei FOMU friends (jaarlijks tot 250 tegen 2028) (jaarlijks)

We hernieuwen onze strategie voor sponsorship

We evalueren onze bestaande structurele (natura) sponsors en breiden ons netwerk uit. Voor enkele bijzondere projecten en tentoonstellingen zoeken we

doelgericht project sponsors via ons Patronsnetwerk. Specifiek voor projecten en de werking rond Gen Z trekken we project sponsors aan die zich ook tot

Gen Z richten. We positioneren FOMU als aantrekkelijke partner voor het behalen van corporate duurzaamheidsdoelstellingen.

INDICATOREN

- ✓ opmaak strategisch plan sponsorship (2024)
- ✓ 1 grote projectsponsor (vanaf 2025)
- ✓ 3 structurele natura sponsors (jaarlijks)

We werken een strategie uit voor een planmatige en systematische aanvraag van projectsubsidies

Vandaag doet FOMU regelmatig beroep op projectmiddelen, hoofdzakelijk uit het erfgoeddecreet. De komende beleidsperiode verkennen we alternatieve subsidiekanalen (lokaal, nationaal en Europees). We stellen hiervoor een plan open kiezen weloverwogen in functie van de te behalen doelstellingen, zodat

het aanvragen en opvolgen van projectmiddelen beheersbaar blijft en zo efficiënt mogelijk gebeurt.

INDICATOREN

- ✓ 5 aanvragen projectsubsidies (jaarlijks)

4.2

We valideren het gebouw en de locatie als motor voor fondsenwerving en samenwerking

We positioneren FOMU als aantrekkelijke locatie voor meeting & events

Verschillende van onze ruimtes kunnen gehuurd worden voor meetings en events. We zetten in op de unieke uitstraling en locatie van FOMU als inspirerende hotspot op het Zuid en bouwen zo een sterke pijler uit van alternatieve financiering voor de werking van het museum.

INDICATOREN

- ✓ 20.000 euro winst voor de FOMU werking (zaalverhuur) in 2024 - jaarlijkse groei (jaarlijks)

We zetten in op een stabiele en kwalitatieve relatie met onze concessionarissen

Het FOMU café wordt uitgebaat door een concessionaris. Dit levert een stabiele bron van inkomsten op. Bovenop een bepaalde omzet, gaat ook een deel van de winst naar FOMU. We werken nauw samen met de uitbaters om het FOMU café een aantrekkelijke uitstraling te geven.

en anderzijds willen we ook niet-museumbezoekers en toeristen aantrekken. Voor de exploitatie van de cinemazalen ontvangt FOMU van Cinema Lumière vaste inkomsten. Tijdens de periode 2024-2028 blijft deze situatie in principe ongewijzigd.

Eenzijdswillen we dat museumbezoekers het FOMU café zien als een verlengde van hun museumbezoek

INDICATOREN

- ✓ evaluatie FOMU café (jaarlijks)
- ✓ evaluatie Cinema Lumière (jaarlijks)

We vergroten de uitstraling en bekendheid van FOMU als culturele hotspot

FOMU is een netwerkorganisatie voor culturele partnerorganisaties, zowel lokaal als Vlaams. We staan open voor samenwerkingsvoorstellen met organisaties die werken rond thema's die ook relevant zijn voor ons publiek. Door samen te werken met andere spelers uit het culturele veld willen we ons bereik en netwerk nog verder vergroten.

1. Basic partners bieden we productionele en communicatieve ondersteuning voor een reeds bestaand aanbod.
2. Met committed partners werken we een gezamenlijk aanbod uit vanuit een gedeelde missie en in uitvoering van het beleidsplan.

We onderscheiden twee gradaties van samenwerkingen: basic en committed partners. In beide gevallen onderschrijven de partners het FOMU-waardenprofiel.

INDICATOREN

- ✓ minimaal 5 basic partners (jaarlijks)

We versterken de positie van de FOMU-shop

Voor beleidsperiode 2024-2028 mikken we op een status quo van de huidige omzet van onze museumshop. We hanteren steeds een commerciële mindset en volgen de ontwikkelingen binnen de retailsector op de voet. Ook voor de keuze van ons assortiment in de FOMU-shop laten we ons leiden door ons nieuw kompas: de missie, visie, waarden en criteria van FOMU.

Als actief lid van Association for Cultural Enterprises houden we de vinger aan de pols en delen we expertise op een internationaal platform.

INDICATOREN

- ✓ status quo van de omzet (jaarlijks)
- ✓ thematische merchandising uitgewerkt (jaarlijks)

We verrijken het cultureel en toeristisch aanbod in Antwerpen en versterken het bestemmingstoerisme naar Antwerpen Zuid

Antwerpen Zuid heeft de laatste jaren een grote metamorfose ondergaan dankzij de heropening van het KMSKA, de aanleg van het park, het Waterpoortplein voor FOMU en de stadsontwikkeling rond Nieuw Zuid met een vernieuwde aanwezigheid van Antwerpse galeries. FOMU zet zich in om actief bij te dragen aan deze vernieuwde dynamiek door samen met het KMSKA, M HKA, andere

actoren en Visit Antwerpen, deze buurt nationaal en internationaal te positioneren als aantrekkelijke culturele bestemming rond beeldende kunsten.

INDICATOREN

- ✓ gezamenlijke acties met partners op Antwerpen Zuid (jaarlijks)

We geven waar mogelijk de voorkeur aan lokale makers en producten

We vergroten de aanwezigheid van lokale producten en makers in de FOMU-shop en het FOMU café. We creëren op deze wijze meerwaarde voor onze bezoekers door hun unieke producten aan te bieden. Anderzijds ondersteunen we zo actief de lokale (creatieve) sectoren.

INDICATOREN

- ✓ samenwerking lokale makers en producten (jaarlijks)

OD 4.3

We evolueren naar een inclusieve en waarderende omgeving (brave en safe(r) space) voor medewerkers, bezoekers en partners

We werken samen met de stad Antwerpen aan meer diversiteit in het organigram

FOMU heeft samen met MoMu en Red Star Line Museum een pilootproject opgestart binnen de stad, gericht op een grotere instroom van diverse profielen in specifieke museumfuncties; in het bijzonder op niveau A en B.

We ontwikkelen strategieën om via een bottom-up benadering meer mensen met een divers profiel warm te maken voor een job in een museum en creëren een brede waaier aan instroomkansen via informele en bottom-up kanalen voor netwerking, werving en positionering. Met de stad brengen we

pijnpunten en drempels in kaart binnen het stedelijk HR-beleid en werken deze weg.

Na de aanwerving van meer diverse profielen focussen we in het bijzonder onze aandacht op retentie. Hiervoor is het van belang dat de werkvloer door iedereen als een veilige werkomgeving ervaren wordt. Om dit te garanderen werken we nauw samen met diverse stedelijke partners.

INDICATOREN

- ✓ aantal gecreëerde instroomkansen/aantal gerealiseerde instromen (jaarlijks)

We bieden ontwikkelingskansen binnen een museale context voor jongeren met diverse achtergrond

Het Young Entrepreneursteam (OD 3.3) bestaat uit jonge professionals (20-30j) die ambities koesteren om binnen de cultuursector aan de slag te gaan, maar niet altijd beschikken over de juiste diploma's of ervaring.

We gaan actief op zoek naar jonge creatives met ondernemingszin wier stem ondervertegenwoordigd is in de sector. Ze maken een volwaardig deel uit van ons FOMU-team, doen een eerste ervaring op binnen een professionele museale context en vervullen een rolmodelfunctie voor andere jongeren. Deze

ervaring kan voor hen ook als springplank fungeren naar een verdere carrière binnen de cultuursector. Iedere Young Entrepreneur krijgt binnen FOMU een mentor die hen vanuit een gelijkwaardige positie coacht en ondersteunt bij hun leerproces. Young Entrepreneurs kunnen voor maximaal twee jaargangen kandideren. We stimuleren doorstroom van Young Entrepreneurs naar openstaande vacatures binnen FOMU en partnerorganisaties.

INDICATOREN

- ✓ aantal Young Entrepreneurs (jaarlijks)

We bieden ontwikkelingskansen binnen een museale context voor jongeren met een geestelijke beperking

Konekt organiseert in heel Vlaanderen praktijkgerichte opleidingen voor schoolverlaters met een verstandelijke beperking, ASS en/of NAH. Jongeren leren over hun sterktes en ontdekken nieuwe mogelijkheden. Brake-Out is een leerprogramma van drie jaar. FOMU en Konekt/Brake-Out engageren zich tot een duurzame samenwerking. Met FOMU bieden we een leeromgeving voor de jongeren en omgekeerd krijgen we als organisatie vanuit

deze samenwerking leerinzichten die ons helpen evolueren naar een omgeving waar ook mensen met een geestelijke beperking – bezoekers en medewerkers – zich welkom en gewaardeerd voelen.

INDICATOREN

- ✓ samenwerking met Brake out (2024-2026)

We koesteren onze vrijwilligers, gidsen en freelancers

FOMU is voor een grote groep mensen in de eerste plaats een werkplek. We rekenen vrijwilligers, gidsen, freelancers en externe bewakers tot de kern van ons team en behandelen hen ook zo.

De gidsenwerking is intensief betrokken bij de museumwerking en zijn ambassadeur van de FOMU-missie en -waarden. We gaan op zoek naar innovatieve manieren om ons gidsenteam vorm te geven met ruimte voor dynamische ontplooiing. FOMU-gidsen worden is laagdrempelig. Gidsen vervullen een rolmodelfunctie en zijn voor vele jongeren een eerste contact met een museum. We stimuleren doorstroom vanuit de jongerenwerking naar het gidsenteam en zetten zo sterk in op een jong, representatief – en dus divers – en energiek gidsenteam. Om hen adequaat te ondersteunen voorzien we structurele opleidingen en volgen de gidsbeurten nauw op.

Binnen FOMU werken we ook met een vaste groep van een zevental structurele vrijwilligers. Het zijn enthousiaste gepensioneerden die zich met

grote toewijding inzetten voor FOMU en die een onmisbare schakel zijn in onze collectiewerking. Met de vrijwilligers starten wij een traject op om hun drijfveren en motivaties maximaal te matchen met de missie en doelstellingen van FOMU.

FOMU kan niet bestaan zonder freelancers. Voor de opbouw en afbraak werken we met een vaste pool van freelancers die doorheen de jaren een grote expertise en een goede kennis van het gebouw hebben ontwikkeld. We streven naar representatie en diversiteit binnen deze pool en ruimer ook binnen het brede FOMU-netwerk van freelancers waar we projectmatig mee samenwerken.

INDICATOREN

- ✓ minimaal 5 vrijwilligers (jaarlijks)
- ✓ diversiteit in gidsenteam (leeftijd, gender, cultuur-etnische achtergrond) (jaarlijks)
- ✓ structurele opleidingen gidsen (jaarlijks)

We hanteren een fair practice-beleid

FOMU onderschrijft de uitgangspunten van kennisplatform *Juist is Juist*. Voor de samenwerking met kunstenaars en fotografen werken we met standaardovereenkomsten, gebaseerd op de sjablonen van *Juist is Juist*. Ze omvatten onder meer belangrijke aspecten als: de vergoeding van de kunstenaar, het productiebudget, afspraken voor de presentatie, transport, promotie en publiciteit, ... Naast de individuele kunstenaar zijn er nog kwetsbare posities binnen het ecosysteem van het fotografieveld: experts, curatoren en auteurs werken vaak op freelancebasis en gaan van de ene onderbetaalde opdracht naar de andere. Ook hier engageert FOMU zich voor een correcte vergoeding.

FOMU heeft een transparant kader uitgewerkt gebaseerd op de stedelijke barema's die gelden voor alle medewerkers van FOMU in vast dienstverband (loonkost op jaarbasis/12/22). Deze dagvergoedingen worden jaarlijks geïndexeerd.

INDICATOREN

- ✓ updaten kader (overeenkomsten en vergoedingen) (jaarlijks)

We creëren een toegankelijke en veilige omgeving voor bezoekers, werknemers en partners

FOMU tolereert geen discriminatie op basis van huidskleur, gender, geaardheid, beperking, geloofs-overtuiging, leeftijd, uiterlijke kenmerken of andere parameters.

We werken een opleidings- en sensibiliseringsplan uit voor onze medewerkers rond antidiscriminatie op maat van de noden en leerbehoeften van de verschillende groepen binnen ons brede organigram. De focus ligt in de periode 2024–2028 op gender en racisme. We gaan hiervoor een structurele samenwerking aan met (een) externe opleidingspartner(s).

We implementeren een gedragscode met procedures en richtlijnen die het volledige FOMU-team naleeft in de professionele interactie met bezoekers, kunstenaars, partners en collega's.

We implementeren een gedragscode die de psychologische veiligheid voor iedereen die met

FOMU in aanraking komt bevordert. De gedragscode bevat principes en procedures die het volledige FOMU-team naleeft in de professionele interactie met bezoekers, kunstenaars, partners en collega's. We gaan als team de uitdaging aan om gewoontes te ontleren en steunen elkaar daarin.

De FOMU-schrijfwijzer is een museumbrede leidraad om toegankelijke teksten te schrijven (zaalteksten, promoteksten, publicaties etc.), leesbaar voor een breed publiek. Woorden zijn niet neutraal, we maken een bewuste keuze welke begrippen we wel en welke we niet gebruiken. Deze begrippen bundelen we in een woordenlijst die telkens aangevuld wordt met thematische vocabulaire bij de lopende tentoonstellingen. Online volgen we de WCAG-richtlijnen.

We werken aan heldere richtlijnen met aandacht voor vertrouwenspersonen en meldpunten. Deze

procedures vormen handleidingen die kunnen gebruikt worden wanneer er gedrag gesteld wordt dat de integriteit van medewerkers en bezoekers in het gedrang brengt. We engageren ons om de impact van deze acties te monitoren en waar nodig verbeteracties te formuleren.

We brengen ook fysieke belemmeringen in het gebouw in kaart en pakken deze gefaseerd aan.

INDICATOREN

- ✓ opleiding en sensibilisering anti-discriminatie (jaarlijks)
- ✓ ontwikkeling gedragscode (2024)
- ✓ monitoring inclusive omgeving medewerkers en bezoekers - nulmeting + 2 jaarlijkse opvolging (2024-2026-2028)
- ✓ acties ondernemen fysieke belemmeringen gebouw (2024)
- ✓ acties ondernomen om psychologische veiligheid (2025)

OD 4.4

We realiseren een volgende fase in de digitale omslag van interne en publieksgerichte processen

We hanteren een CRM-systeem en planningstool als kern van de interne en externe dienstverlening en processen

Uitgangspunten voor deze digitale omslag zijn: kwaliteit van de dienstverlening, efficiëntie van de interne werkprocessen, het one source truth-principe en een efficiënte doelgroepgerichte communicatie.

Vandaag werken we met verschillende systemen (kassa, online ticketing, direct marketing, ...) die niet met elkaar communiceren. Om onze interne werkprocessen te verbeteren en om ons netwerk (klanten en professionele contacten) professioneel te beheren is er nood aan een krachtige CRM- en planningstool die de nodige koppelingen kan maken met achterliggende softwareapplicaties. Vanaf 2024 starten we met een gefaseerde implementatie (volgens prioriteiten en binnen het kader van het stedelijk beleid). Zo bouwen we aan een geïntegreerd systeem waarin alle 'klantcontacten' en museumbrede planningsprocessen samen komen.

De communicatiestrategie is data-driven en zet de behoefte van de bezoeker centraal (vanuit de vraag what's in it for me). We versterken onze data-driven aanpak en zetten de stap naar marketing automation om onze communicatie nog beter af te stemmen op het gedrag en interesses van (potentiële) bezoekers.

INDICATOREN

- ✓ implementeren planningstool (2025)
- ✓ implementeren nieuwe CRM (2024)
- ✓ acties verdere ontwikkeling en besturing CRM (jaarlijks vanaf 2025)
- ✓ acties verdere ontwikkeling en bijsturing planningstool (jaarlijks vanaf 2026)
- ✓ opleidingen medewerkers (jaarlijks)
- ✓ kwalitatieve monitoring van de touch points binnen de costumers journey (jaarlijks)

We optimaliseren voortdurende de digitale costumer journey

Zowel offline als online zetten we in op een vlotte customer journey. In elk stadium van de customer journey staat de museumbezoeker centraal. We brengen alle touchpoints in kaart en streven naar een klantvriendelijke, frictieloze ervaring op elk touchpoint, zowel online als offline.

We handelen binnen een bredere stedelijke context van applicaties en systemen. We zetten onze expertise en kennis van het veld in om samen met de stedelijke partners klantgerichte keuzes te maken voor de museumbezoeker. De cijfers van de online platformen waarop onze bezoekers/klanten actief zijn monitoren we. Zo brengen we hun gedrag

kaart. Deze kennis vullen we aan met methodieken vanuit Design Thinking en UX (User Experience) en zetten deze in om een kwalitatieve bezoekerservaring te creëren. We zetten de eerste stappen richting volledige marketing automation, een proces dat samenloopt met de interne digitale omslag.

Voor front office- en back officecollega's die rechtstreeks in contact komen met klanten, voorzien we opleidingsmomenten zodat zij hen fysiek en digitaal klantvriendelijk verder kunnen helpen.

INDICATOREN

- ✓ acties verbetering costumers journey (jaarlijks)

OD 4.5

We verkleinen de ecologische voetafdruk van het museum en het medium

We zetten maximaal in op een duurzaam kennismangement

Zie ook OD. 2.1

We introduceren een duurzaam collectiebeheer

We bouwen expertise op rond duurzame conservatiemethoden en het gebruik van ecologisch verantwoorde materialen en passen deze toe. We maken het bruikleenverkeer meer ecologisch door de omslag te maken naar digitaal koerieren. Wanneer verplaatsingen voor collectiemedewerkers toch nodig zijn, doen we dit bij voorkeur met een lage CO₂-uitstoot. Zijn vliegvluchten noodzakelijk, dan compenseren we de ecologische voetafdruk. We engageren ons om kritischer om te gaan met

bestandsformaten en werken een beleid uit rond formaten, conversies en back-ups.

INDICATOREN

- ✓ acties ondernomen duurzame conservatiemethoden (jaarlijks)
- ✓ aantal digitale koerierdiensten (jaarlijks)
- ✓ uitwerken beleid rond formaten, conversies & back-ups (2025)

We werken een visie uit rond het recht om verloren te gaan

In kader van Museums for Climate Action willen we de wijze waarop we verzamelen en digitaliseren onder de loep nemen en bevragen. De manier waarop we zowel analoog als digitaal selecties maken, collecties bewaren en de hoeveelheden aan data dat we creëren, hebben niet enkel een financiële maar ook een ecologische impact. Onze besluitvorming over wat kan en mag verloren gaan, moet worden aangescherpt.

We werken een visie uit rond het 'recht om verloren te gaan'. In eerste fase doen we dit vanuit ons

reflectieplatform Trigger. Een tweede stap is concrete visievorming die we aftoetsen bij de sector en het bredere erfgoedveld. Tegen het einde van de beleidsperiode implementeren we deze visie in het collectiebeleidsplan.

INDICATOREN

- ✓ visievorming rond 'het recht om verloren te gaan' (2025-2027)
- ✓ verwerking visie in collectiebeleidsplan (2028)

We verkleinen de ecologische voetafdruk van onze infrastructuur

Het Lieven Gevaertdepot was het eerste energiezuinig erfgoeddepot in Vlaanderen. We delen onze expertise hierrond graag met de sector. De overige depots in het museum zelf zijn geklimatiseerd. We werken een nieuwe, meer energie-efficiënte visie uit op de klimaatregeling van onze geklimatiseerde depots. Samen met de stad Antwerpen (AG Vespa), die eigenaar is van de FOMU-gebouwen, plannen we duurzame investeringen in het gebouwen

zetten we snelle acties op voor een matiging van het energieverbruik.

INDICATOREN

- ✓ acties ondernomen matiging energieverbruik (jaarlijks)
- ✓ expertise erfgoeddepots gedeeld met de sector (jaarlijks)

We installeren een permanente museumbrede werkgroep ecologische voetafdruk

We installeren deze permanente museumbrede werkgroep die – aan de hand van de Toolkit musea (Henry McGhie – Mobilising Museums for Climate Action) – een actieplan uitwerkt en uitrolt voor de periode 2024-2028. Geïnspireerd door de Rights of Nature-beweging onderzoeken we hoe we nietlevende entiteiten hierin kunnen betrekken. We voorzien de nodige training en opleiding van onze medewerkers op niveau van kennis, gedrag en vaardigheden en doen maximale inspanningen voor

bewustwording en draagvlak in het hele FOMU-ecosysteem (medewerkers, freelancers en publiek). Als lid van Ki Culture maken we deel uit van een internationaal lerend netwerk.

INDICATOREN

- ✓ overlegmomenten werkgroep (jaarlijks)
- ✓ visievorming en opmaak actieplan (2024)
- ✓ acties uitvoering actieplan (jaarlijks)

We sensibiliseren rond de ecologische voetafdruk van het medium

We sensibiliseren de sector en het brede publiek over de ecologische impact van het medium fotografie. Dit doen we vanuit onze tentoonstellingen en via kritische reflectie op ons platform Trigger. We nemen een voortrekkersrol op rond innovatie op vlak van ecologisch materiaalgebruik voor fotografie.

INDICATOREN

- ✓ acties sensibilisering sector en brede publiek (jaarlijks)

TABEL FUNCTIES COLLECTIEBEHEER – OPERATIONELE DOELSTELLINGEN BELEIDSPLAN

Bij de opmaak van het beleidsplan 2024-2028 was één van de grote uitdagingen om tot een integrale visie op het museum te komen en deze ook zo uit te dragen in onze ambities en doelstellingen. Om deze redenen hebben wij ervoor gekozen om de strategische en operationele doelstellingen niet uit te werken aan de hand van de functies collectiebeheer volgens het Cultureelerfgoeddecreet. Met onderstaande tabel geven wij een overzicht van de verschillende functies collectiebeheer en onder welke operationele doelstellingen deze terug te vinden zijn.

FUNCTIE COLLECTIEBEHEER	OPERATIONELE DOELSTELLING
ONDERZOEKEN	1.2, 1.3, 1.5, 2.3, 2.4, 3.3
VERWERVEN	1.3, 2.3, 4.5
CONSERVEREN	2.3
TENTOONSTELLEN	2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4
MEERSTEMMIGHEID	1.3, 1.4, 2.3, 3.1, 3.2, 4.3
PARTICIPATIE	1.4, 1.5, 2.2, 2.3, 2.4
KENNISUITWISSELING	2.2, 2.3, 2.4
DIGITALISERING	1.2, 1.5, 2.1, 2.4, 4.5
DUURZAAMHEID	1.2, 1.5, 2.1, 2.4, 4.5

COLLECTIEPLAN & COLLECTIEPROFIEL

Ons collectieplan dateert van 2018. Naar aanleiding van de oefening rond het nieuwe beleidsplan voor de periode 2024-2028, hebben we de krachtlijnen van het collectiebeleid herbekeken.

Voor de komende beleidsperiode staat een meer gerichte ontsluiting en verhoging van de zichtbaarheid van de collectie voorop. Stimuleren van nieuw onderzoek, gebruik en (toegelaten) hergebruik van onze content staat centraal. Onderzoek op de collectie is daarvoor de voedingsbodem en dat onderzoek stuurt ook de collectiewerking aan. Participatie wordt een integraal deel van de collectiewerking. Nieuwe en reeds bestaande kennis en data willen we maximaal uitwisselbaar maken en daarbij zien we doordachte en duurzame digitalisering als middel om deze digitale transformatie te realiseren.

Door de brede historische achtergrond van FOMU heeft de collectie geen scherp profiel. We kiezen voortaan bij nieuwe verwervingen expliciet voor autonome fotografie, zowel artistiek als documentair, die reflecteert over het medium, de realiteit en de samenleving. We verhogen onze kennis van de bestaande collectie en gebruiken die kennis om waar nuttig en nodig te herbestemmen.

De bestaande collectie apparatuur is erg sterk. Door de wijze waarop het museum is ontstaan heeft FOMU een grote historische collectie die internationaal op veel belangstelling kan rekenen. We situeren het eindpunt van de FOMU-collectie apparatuur grosso modo bij het begin van de opkomst van de digitale fotografie. Digitale fotografie wordt occasioneel aangekocht ter ondersteuning van de deelcollectie Beeld.

FOMU is geen archiefinstelling. We verzamelen enkel nog selecties uit fondsen die meer inzicht geven in de figuur, een sleutelperiode uit de carrière, of in het werk van een Belgische fotograaf. We kijken kritisch naar de samenstelling van de huidige deelcollectie Fondsen en starten voor enkele onderdelen een herbestemmingstraject op.

De bibliotheek verzamelt breder met het oog op het vormen van een studiec collectie. In het komende beleidsplan onderzoeken we de betekenis van de bibliotheek en de collectie voor FOMU.

De betekenis van (Agfa-)Gevaert voor de ontwikkeling van de Belgische én internationale fotografie kan niet onderschat worden. Het historisch Agfa-Gevaertarchief heeft niet alleen een unieke betekenis voor FOMU, het is ook van grote waarde voor de internationale erfgoedgemeenschap. FOMU heeft een historisch sterke band met deze collectie, die een grote rol speelde bij het ontstaan en de evolutie van het museum en de collecties. We breiden de Agfa-Gevaertcollectie niet actief verder uit. In uitzonderlijke gevallen verwerven we in het kader van specifieke aspecten zoals bijvoorbeeld de volledigheid van de papierreferentiecollectie.

Deze nieuwe grote lijnen van het toekomstige collectiebeleid vormen in 2023 de basis voor de herwerking van het collectieplan. Daarmee maken we ook werk van het aandachtspunt rond het collectiebeleidsplan uit de tussentijdse evaluatie van de werking van FOMU, opgesteld door het Vlaamse departement cultuur, jeugd & media (bijlage 1, pp. 12-13).